

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, KOVAS — MARCH 15, 1991

Nr. 52

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Lietuva skelbia ištikimybę žmogaus teisėms

New Yorkas, 1991 kovo 13. (LIC) — Aukščiausioji taryba dvejais pareiškimais paskelbė Lietuvos Respublikos ištikimybę žmogaus teisėms ir pageidavo, kad Jungtinių Tautų organizacija ištirtų Tarybų Sąjungos vykdomus žmogaus

teisių pažeidimus Lietuvoje ir skatintų pradėti bei stebėtų TSRS-Lietuvos derybas. Pateikiami abiejų pareiškimų tekstus, po kuriais vakar pasirašė Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios tarybos pirmininkas V. Landsbergis.

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos nutarimas

Dėl Lietuvos Respublikos prisijungimo prie Tarptautinės Žmogaus Teisių Chartijos dokumentų

Vilnius. — Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, skelbdama ištikimybę visuotiniams pripažintiems žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms, primindama, kad 1918 m. vasario 16 d. Akto Lietuva atkūrė nepriklausomą valstybę, o 1921-1940 m. buvo Tautų Sąjungos narė ir Neolatinio Tarptautinio Teisingumo Teismo statuto dalyvė, remdamasi 1990 m. kovo 11 d. Akto dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo bei 1991 m. vasario 9 plebiscito rezultatais, patvirtinusiems, jog Lietuvos žmonės nusitaikė su svetimos valstybės smurtu primesta jurisdikcija ir siekia taikingomis demokratinėmis priemonėmis sugrąžinti laisvę ir teisingumą,

pripažindama, kad valstybės pareiga — apsaugoti žmogaus teises ir pagrindines laisves — lieka svarbiausiu uždaviniu net ir svetimų jėgų karinės bei politinės sprespaudos situacijoje, siekdama, kad Lietuvos Respublika ir jos visuomenės nariai visiškai įsijungtų į laisvų pasaulio tautų ir valstybių bendriją, kurioje pagarba žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms jau tapo visuotiniai pripažinta vertybe bei tarptautinių santykių principu ir kurios kūrime bei veikloje Lietuvos Respublika negalėjo

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos kreipimasis

Į Jungtinių Tautų organizacijos Generalinį sekretorių ir į valstybes — Tarptautinio Piliетinių ir Politinių Teisių Pakto dalyves

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, pareikšdama, kad prieš metus, 1990 metų kovo 11 dieną, Lietuva atstatė valstybės nepriklausomybę ir, nepaisydama TSRS karinių pajėgų pastaroju metu vykdomų nusikaltimų, Lietuvos Respublikos vyriausybė kontroliuoja teritoriją ir padėtį šalyje, pažymėdama, kad daugelis demokratinių pasaulio valstybių nepripažino ir nepripažįsta 1940 metų prievartinio Lietuvos inkorporavimo į TSRS, laukdama, kad ir TSRS pakeistų savo poziciją ir Lietuvos aneksiją,

gerbdama ir labai vertindama Jungtinių Tautų organizacijos narių — Islandijos ir Danijos veiksmus atkuriant diplomatinis santykius su Lietuvos Respublika, pabrėždama ištikimybę Visuotinei žmogaus teisių deklaracijai,

prisijungdama prie Tarptautinio ekonominio, socialinių ir kultūrinių teisių pakto, Tarptautinio piliетinių ir politinių teisių pakto bei Tarptautinio piliетinių ir politinių teisių pakto fakultatyvinio protokolo,

dalyvauti dėl prievartinės izoliacijos,

atsižvelgdama į tai, kad Lietuvos Respublika, prieš Antarajį pasaulinį karą buvusi Tautų Sąjungos narė, po karo nebuvo Jungtinių Tautų organizacijos dokumentų signatorė ne dėl savo kaltės, o dėl TSRS ir Vokietijos Reicho neteisėtų slaptybų susitarimų pasekmių,

iškilmingai įsipareigoja

laikytis Jungtinių Tautų organizacijos Generalinės Asamblėjos 1948 m. gruodžio 10 d. priimtų Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos ir nutaria:

1. Prisijungti prie šių Tarptautinės žmogaus teisių chartijos 1966 m. gruodžio 16 d. dokumentų;

Tarptautinio ekonominio, socialinių ir kultūrinių teisių pakto;

Tarptautinio piliетinių ir politinių teisių pakto fakultatyvinio protokolo.

2. Įpareigoti Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininką kreiptis į Jungtinių Tautų Organizacijos Generalinį sekretorių ir informuoti apie šį prisijungimo aktą bei Lietuvos Respublikos norą deponuoti prisijungimo dokumentus.

įsipareigodama bendradarbiauti su Jungtinių Tautų organizacija ir garantuoti Lietuvos valstybėje visuotini ir tikrą žmogaus teisių bei pagrindinių laisvių laikymąsi, kreipiasi į Jungtinių Tautų organizacijos Generalinį sekretorių ir į valstybes — Tarptautinio piliетinių ir politinių teisių pakto dalyves ir prašo:

1. Kreiptis į Jungtinių Tautų organizacijos žmogaus teisių komitetą ir prašyti ištirti Tarybų Sąjungos kariuomenės 1991 m. sausio 11-13 dienomis įvykdytus ir tebevykdomus šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus Lietuvoje.

2. Apsvarstyti padėti Lietuvoje ir šiame Baltijos valstybių regione artimiausioje Jungtinių Tautų organizacijos Generalinės Asamblėjos plenarinėje sesijoje, remiantis Jungtinių Tautų organizacijos įstatų 35 straipsniu, kuriame numatyta įsipareigojimas Lietuvos Respublikai prisita.

3. Pasmerti Tarybų Sąjungos veiksmus prieš nepriklausomą Lietuvos valstybę, Lietuvos tautą ir jos teisėtai išrinktą valdžią, pažeidžiančius Jungtinių Tautų įstatų 2 straipsnio

Lietuvos sargybiniai Vilniuje saugo gatves ir savo respublikos Parlamento rūmus.

Lietuvoje Sovietai areštuoja policininkus

Vilnius. 1991 kovo 12. — Sovietų specialūs daliniai neteisėtai sulaukė Lietuvos policijos ir tautinės apsaugos skyriaus tarnautojus. Praėjusią savaitę buvo du to skyriaus darbininkai suimti, o šią savaitę suėmė šešis lietuvių policininkus ir vieną tarnautoją iš apsaugos departamento, pranešė Lietuvos AT informacijos biuras.

Sekmadienio vakare to skyriaus tarnautojas Antanas Merkys, kai vežė baldus į savo skyrių, buvo suimtas, nors jis važiuojo valdžios automobiliu. Jam buvo pasakyta, kad jis turįs ginklą ir buvo nuvežtas į Lietuvos Policijos akademijos okupuotą pastatą ir iš ten į kariuomenės būstinę ir

Susitikimas su pabaltiečiais

Vilnius. 1991 kovo 13. — JAV Valstybės departamento sekretorius James Baker III šiandien susitinka su Pabaltijo atstovais savo vizito metu Maskvoje. Šią žinią patvirtino Ramūnas Bogdanas „Amerikos balsui“, kuri buvo perduota per jo laidas. Egidijus Bičkauskas, Lietuvos atstovas Maskvoje, atstovauja Lietuvai susitikime su Bakeriu. Bogdanas pasakė, jog Bičkauskas turėtų apibūdinti nutrauktus pokalbius tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos ir padėti nepriklausomybės klausimu. Jis taip pat pranešė, kad susitikimas su Pabaltijo atstovais bus atskiras nuo kitų respublikų atstovų, kurios yra Sovietų Sąjungoje. Šis pasimatymas turėjo įvykti po Bakerio vizito pas Sovietų prezidentą Gorbačiova. Bogdanas, kuris yra Lietuvos prezidento Vytauto Landsbergio padėjėjas, dar priminė, jog, nežiūrint ypatingos situacijos Vidurio Rytuose, Amerika kreipia dėmesį ir Lietuvos klausimui, o tai yra labai malonu.

3 ir 4 punktus ir 33 straipsnio 1 punktą.

4. Tarpininkauti, kad artimiausiu metu, dalyvaujant Jungtinių Tautų organizacijos stebėtojams, būtų pradėtos TSRS ir Lietuvos Respublikos tarpvalstybinės derybos, ir tuo pačiu prisidėti prie grėsmės tarptautinei taikai ir saugumui Baltijos regione likvidavimo.

Šia Norvegijos premija

užrąkintas celėje. Merkys kokių tai būdu sugebėjo pabėgti per tos celės langą. O jo vežtus baldus ir automobilių telturi pagrobusi sovietų kariuomenė.

Areštuoja policininkus

Kitą dieną, kovo 11, maždaug 2:30 val. ryto, Lietuvos policijos mašina su keturiais policininkais buvo vėl sulaukta sovietų specialiųjų dalinių, kurie savo mašinoje laukė kitoje gatvės pusėje. Jie pasakė, kad jie su nieku kitu žemesniu nesikalbės, kaip tik su ministru ir suareštavę visus keturis lietuvių policininkus vėl nusivėžė į Policijos akademijos pastatą. Vėliau jie buvo paleisti, bet jų ginklai buvo atimti.

Beveik tuo pačiu metu du lietuvių policijos vyresnieji buvo sulaukyti privačioje mašinoje ir vėl, žinoma, tų pačių specialiųjų dalinių. Tie policininkai buvo kaltinami, kad važiuojo neblaiviam stovyje, nors jie nebuvo visai susisiekimo pareigūnai. Sovietų kariai atėmė iš jų pistoletus ir leido jiems važiuoti toliau.

Nesiliaujant tokiems brutaliems Sovietų karių pajėgų veiksmams Vilniuje paskutiniu metu, Lietuvos vidaus reikalų ministras Marijonas Misiukonis pasiuntė protesto raštą Sovietų vyriausybei.

Premijos įteikimas

Maskva. — AP žinių agentūra pranešė, jog Lietuvos Parlamento plenarinėje sesijoje Vytautui Landsbergiui buvo įteikta Norvegijos tautos Taikos premija 475.000 dolerių sumoje pirmosios Lietuvos Respublikos nepriklausomybės atstatymo sukakties paminėjimo metu kovo 11 d. Šią premiją — beveik tris milijonus norvegų kronų — sudėjo tuoj po sausio 13-osios kruvinųjų įvykių Vilniuje norvegai.

Bendrajai šios premijos tarybai vadovavo Norvegijos Parlamento pirmininkas Jo Benkow ir jai priklausė Norvegijos Helsinkio komitetas, Norvegijos jaunimo sąjunga, kuri apjungia visas jaunimo norvegų organizacijas, Norvegijos Bažnyčios užsienio reikalų skyrius ir „Ateitis mūsų rankose“ organizacija. Ypač Norvegijos jaunimas parodė čia daug iniciatyvos.

Šia Norvegijos premija

TRUMPAI IŠ VISUR

— Rusijos Respublikos prezidentas Boris Jelcinas vakar pasakė apgailestaujęs, kad jis pavartojo žodį „karas“, kalbėdamas prieš Kremliaus vyriausybę, reikalaujamas jos pasitraukimo. Jis tai pasakęs perkeltine prasme, bet nesakęs žmonėms eiti į gatves ir pradėti kovas.

— Washingtono Valstybės departamentas pranešė, jog atnaujinami diplomatiniai ryšiai su Albanija, kuri nebuvo 52 metus. Albanijos Užsienio reikalų ministras Muhamet Kaplani šiandien atskrido į Washingtoną formaliam dokumentų pasikeitimui su Valstybės departamento sekretoriaus asistentu Raymond G. H. Seitz.

— Belgrade baigėsi Jugoslavijos Federacijos Serbijos respublikos žmonių trijų dienų demonstracijos prieš komunistinę vyriausybę, kuri pažadėjo patenkinti daugelį demonstrantų prašymų.

— Jordano karalius Hussein pasakė nebūsiąs PLO atstovu taikos pasitarimuose su Izraeliu, bet mielai dalyvautų jei gautų mandatą visų palestiniečių.

— Maskvoje prezidento M. Gorbačiovo vyriausios patarėjos unijos klausimams apspėsti Grogory Revenko pasakė, jog, jei dauguma žmonių balsuos sekmadienį referendume prieš respublikų uniją, tai „tauta pasuksiant atgal į 1917 metus ir į civilinį karą“.

— Irako prez. Saddamas Husseinas įsakė savo kareiviams sušaudyti egiptiečius, kurie yra Irake, už tai, kad Egiptas dalyvavo kare prieš jį.

— Ispanijoje esąs Irako ambasadorius pasiprašė politinio pabėgėlio teisių ir pasitraukė į slaptą vietovę pranešė Ispanijos vyriausybė.

— Amerikos ir Sovietų viršūnių konferencija tarp Busho ir Gorbačiovo, kuri buvo atšaukta vasario mėnesį, kaip praneša oficiali Sovietų žinių agentūra „Tassas“, įvyks gegužės mėnesį.

— Afrikos 19 valstybių susitarė savo ekonominėje konferencijoje testuoti sankcijų politiką prieš Pietų Afrikos valstybę.

Lietuvos prezidentui įteikė Inge Lonning, Oslo universiteto rektorius.

Irakas laužo karo paliaubas

Prezidentas Bermudoje ir Martinique

Ottawa. 1991 kovo 13. — Čia šiandien prez. G. Bushas apkaltino Iraką nesilaikymu Persų įlankos paliaubų, nes naudoja kariškus ginkluotus malūnsparnius prieš tuos Irako žmones, kurie sudaro opoziciją prieš Bagdado vyriausybę. Jis pasakė, jog nebus karas galutinai baigtas, kol Irakas nesusitabdydys savo karinių veiksmų.

Prez. Bushas pasakė, kad Irakas dėl to buvo jau įspėtas. Tačiau išskeldamas tą klausimą, prezidentas atsistojė įvairių jėgų, kovojančių prieš Saddamo Hussein režimą pusėje. Ir tai reiškia, kad amerikiečių daliniai kurie yra užėmę vieną sritį pietiniame Irake pasiliks tol, kol partizanai ir kiti klausimai bus išspręsti teigiamai prasme, praneša iš Kanados Reuterio žinios. Washingtono valdžios pareigūnai sako, jog amerikiečių karinės informacijos pareigūnai Saudi Arabijoje seka tuos įvykius Irake ir kad Hussein malūnsparniai puola jau kelias dienas iš eilės sukilėlių pozicijas, o irakiečių žmonių padėtis yra baisi, o ypač šiaurinėje dalyje, kur savo veiklą prieš Husseiną vėl atnaujino kurdai.

Nesilaiko pažadą

Prezidentas apkaltino Iraką paliaubų laužymu dėl to, kad pasitarimų metu su gen. Schwarzkopf Irako generolas pažadėjo nenaudoti bet kokių aviacijos, įskaitant ir kariškus malūnsparnius, ginklų tame laiko tarpe kol bus susitarta dėl nuolatinio paliaubų. Prez. Busho įspėjimas, kuris buvo vėl pasakytas spaudos konferencijos metu, buvęs aptartas su Kanados ministru pirmininku B. Mulroney. Sąjungininkai

užima vėl griežtesnę liniją prieš pasirašant nuolatinę paliaubų sutartį

Naujas įspėjimas

Pranešama taip pat, jog žvalgybos pareigūnai pranešė, kad Bagdadas yra pasiruošęs naudoti nuodingas dujas prieš savo pačių partizanus, ir tada Washingtonas pasiuntė įspėjimą to nedaryti. Pentagonas padarė planą atsakyti su savo aviacija, jei bus tikrai pradėtos naudoti nuodingosios dujos ar kiti cheminiai ginklai. Prezidentas sakėsi nenorįs pašalinti Hussein, bet buvo aišku, kad jis nori, kad tai padarytų patys Irako žmonės. „Yra negalima turėti normalių ryšių su Iraku, kol Bagdadae yra Hussein“, Taip pat jis pasakė nemanaš, kad Iranas norėtų užimti kokią nors dalį Irako, tačiau švelniai priminė, kad to ir nebandytų daryti šių neramumų metu.

Su Prancūzijos ir Britanijos vadais

Iš Kanados prezidentas išskrido į Martinique salą, kur tariasi su Prancūzijos prezidentu Mitterrand, o šeštadienį bus Bermudoje ir čia tarsis su Britanijos ministru pirmininku John Major. Kanadoje Bushas ir Mulroney kartu pasakė, kad jų nuomonės sutinka dėl Vidurio Rytų klausimo išsprendimo, tačiau yra kai kurių skirtumų su Prancūzijos prezidentu ir todėl jie susitinka jų išlyginimui, o ypač, ar Palestinos Išlaisvinimo organizacija, kuriai vadovauja Arafatas, turėtų atstovauti visiems palestiniečiams politiniuose pasitarimuose.

Pietų Afrika naikina segregaciją

Cape Town. 1991 kovo 13. — Pietų Afrikos prez. F. W. de Klerk, viename iš savo svarbiausių žingsnių, ėmėsi šią savaitę panaikinti aparteidą. Jis pasiūlė įstatymą, kad visame krašte būtų atsisakyta diskriminacijos leidžiant visiems gyventojams turėti savo nuosavybes ir leisti gyventi ten kur kam patinka.

Vyriausybė pasiūlė Parlamentui priimti penkis įstatymus su detalėmis taisyklėmis. Šie pakeitimai ne tik sulysins gyvenimo vietas, bet ir žemės nuosavybės klausimą tarp juodųjų žmonių ir baltųjų mažumos. Pagal galiojančius įstatymus, maždaug 87% visos krašto žemės priklausė penkiems milijonams baltųjų, kas sudaro tik 13% visų gyventojų, o jų Pietų Afrikos valstybėje yra maždaug 37.5 milijonai.

„Baltasis dokumentas“

Parlamentas, kuriame daugumą sudaro prez. de Klerk Tautinė partija, yra numatiusi panaikinti senuosius įstatymus

— Izraelyje kalinamo ukrainiečio Jono Demjanjuko byloje yra dar naujų įrodymų, kad jis nebuvo tas „Ivanas žiaurusis“, kuris vadovavo nacių dujų kameroms, žudydamas žmones, pranešė kongresmenas James Traficant iš Ohio valstijos. Demjanjukas įteikė apeliacijos prašymą, kad būtų panaikinta jam mirties bausmė.

KALENDORIUS

Kovo 15 d.: Klemensas, Guntas, Lionginas, Tautas, Tautgintė.

Kovo 16 d.: Julijonas, Dionizas, Vaidotas, Vilija, Henrikas, Norvilė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:05, leidžiasi 5:56. Temperatūra dieną 44 l., naktį 34 l.

SPORTO APŽVALGA

41-SIOS Š. AMERIKOS LIETUVIŲ
SPORTO ŽAIDYNĖS CHICAGOJE

41-sios ŠALFASS-gos Sporto Žaidynės balandžio 13-14 d. vyks Chicagoje. Vykdo Chicago LSK „Neris“, Chicago LSK „Gintaras“ ir Chicago Lietuvos Šachmatų klubas. Organizacinio komiteto pirm. Romas Puodžiūnas, tel. (312) 778-1813.

Pagal preliminarines registracijos duomenis, žaidynėse bus vykdomos šios šakos: krepšinis, tinklinis, ledo ritulys, šachmatai bei kėgliavimas (Bowling). Anksčiau numatytos raketbolo ir stalo teniso varžybos neįvyks dėl susidomėjimo stokos.

Krepšinis vyks šiose klasėse: vyrų A, vyrų B, jaunių A (1972 m. gimimo ir jaunesnių), jaunių B (1974 m. gim. ir jaun.), jaunių C (1976 m. gim. ir jaun.) ir moterų. Krepšinio varžybų vadovas — Edas Modestas (708) 839-0422.

Tinklinis bus prarastas vyrų, moterų ir mergaičių A (1972 m. gim. ir jaun.) klasėse. Tinklinio varžybų vadovas — Zigmas Žiupsnys.

Krepšinio ir tinklinio varžybų galutinė dalyvių registracija privalo būti atlikta iki kovo 30 d. pas žaidynių varžybinio komiteto pirmininką Zigimą Žiupsnį: Zigmas Žiupsnys, 4501 West 100-th St., Oak Lawn, IL 60453. Tel. (708) 425-3379.

Ledo ritulys bus tik vyrų klasėse. Vyksta šeštadienį ir sekmadienį Southwest Ice Arena, 5505 West 127-th St., Crestwood, Ill. Varžybas vykdo Chicago LSK „Gintaras“.

Ledo ritulio varžybų galutinė dalyvių registracija privalo būti atlikta iki kovo 30 d. pas l. ritulio pirmininką vadovą Albertą Tuskenį, 719 East Knapp St., Apt. 44, Milwaukee, WI 53202. Tel. (414) 271-3750.

Po galutinės krepšinio, tinklinio ir ledo ritulio dalyvių registracijos žaidynių rengėjai praneš tvarkaraščius, adresus ir kitas paskiausias informacijas.

ŠALFASS-gos ŠACHMATŲ
PIRMENYBĖS

1991 m. Š. Amerikos lietuvių šachmatų pirmenybės balandžio 13-14 d. vyks Lietuvos centre, 611 East 127th St., Lemont, IL 60439. Vykdo ŠALFASS-gos šachmatų komitetas. Varžybų ko-vadovai — tikagiečiai Romas Fabijonas ir Pranas Šalkauskas.

Bus žaidžiama 4 ratų šveicarių sistema. Laiko riba — 40 eimų per 90 min. su 30 min. „Sudden Death“. 2 ratai vyks pirmą dieną ir 2 antrą dieną. Pirmojo rato pradžia šeštadienį, balandžio 13 d., 10:00 val. ryto. Registracija nuo 9:00 iki 9:30 val. ryto.

Laimėtojų teks dr. Algirdo Nasvyčio Atminimui pereinamoji taurė, įsteigta 1982 m. 1990 m. laimėtojas — Juozas Chrolavičius, Hamiltono LSK „Kovo“ narys. Šalia to, pirmų 3-jų vietų laimėtojams skiriamos specialios ŠALFASS-gos

LFK „LITUANICA“
METINIS SUSIRINKIMAS

Futbolo klubo „Lituanica-Liths“ metinis narių ir rėmėjų susirinkimas kovo 24 d., sekmadienį, 1:30 val. p.p. vyks klubo patalpose, 2614 W. 69 St. Visi kviečiami dalyvauti.

žaidynių plaketės. Taipogi bus piniginės premijos nemažiau kaip už 3 vietas.

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių kilmės šachmatininkams. Varžybose dalyvauti kviečiami ir JAV-se viešintys svečiai iš Lietuvos (jiems registracijos mokesčio nėra).

Dalyvių registracija — iki 1991 m. balandžio 8 d. imtinai, pas varžybų vadovą:

Romas Fabijonas, 21 Commons Dr., Palos Park, IL 60464. Tel. (708) 448-4027.

Varžybų reikalais prašome kreiptis į R. Fabijoną ar į ko-vadovą P. Šalkauską, tel. (708) 423-5289.

ŠALFASS-gos kėgliavimo
pirmenybės

1991 m. Š. Amerikos lietuvių kėgliavimo (Bowling) pirmenybės balandžio 13 d., šeštadienį, vyks Laredo Lanes, 3900 W. Columbus (S-W Highway & Pulaski), Chicago, Ill. Tel. (312) 582-2828. Vykdo — ŠALFASS-gos kėgliavimo komitetas, vadovaujamas Audros Danaitytės iš Toronto, Ont., tel. (416) 626-8994. Varžybos yra dalis 41-jų ŠALFASS-gos žaidynių, vykstančių tuo pačiu laiku Chicagoje.

Varžybos bus komandinės ir individualinės. Komandos — keturių asmenų, gali būti vyrų, moterų arba mišrios. Dalyvių skaičius ir amžius neapribotas.

Varžybų pradžia 12:00 val. vidurdienyje, punktualiai! Registracija — 11:00 val. ryto.

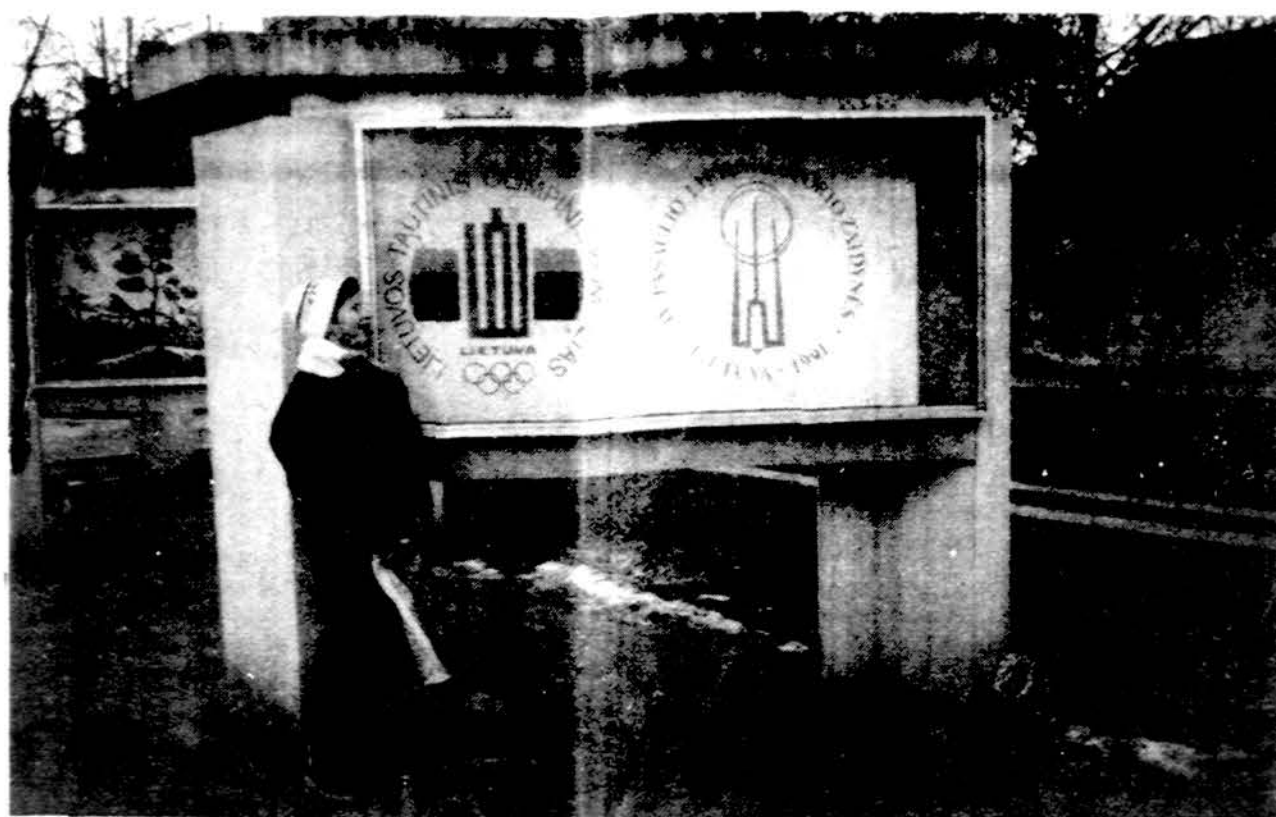
Dalyvių registracija — iki š.m. balandžio 8 d. imtinai, pas varžybų koordinatore:

Ms. Nancy Shotas, 7140 S. California Ave., Chicago, IL 60629. Tel. (312) 776-2192.

Smulkios informacijos pranešamos visiems ŠALFASS-gos klubams.

Visi lietuvių kilmės kėgliuotojai kviečiami šiose žaidynėse dalyvauti. Susidomėję, prašomi kreiptis į Nancy Shotas ar Audrą Danaitytę.

ŠALFASS-gos centro
valdyba

Saulius Poviliūnas, LTOK prezidento sūnus, Vilniuje prie IV PLS žaidynių skelbimo vitrinos.

ŠARŪNAS MARČIULIONIS VĖL
ŽAIDŽIA

„Golden Warriors“ profesionalų krepšinio komandos (iš Oakland, Californijos) žaidėjas Šarūnas Marčiulionis, po daugiau negu mėnesio laiko pertraukos, vėl pradėjo rungtyniauti.

Jis sausio 6 d. vykusiose rungtynėse buvo sužeistas — sužaloti kelio raiščiai. Pradžioje atrodė, kad sužeidimas nepavojingas; buvo galvojama, kad reikės praleisti tik 5 rungtynes — maždaug dešimtį dienų. Tačiau pranašystės neišsipildė ir reikėjo ant suolelio prasedėti beveik 20 rungtynių ir „patostogauti“ daugiau negu mėnesį laiko.

Pirmą kartą po pertraukos jis pasirodė vasario 12 d. namuose, rungtyniaujant prieš Minesotos „Wolves“ komandą, kuri buvo gana lengvai įveikta — 126-105. Marčiulionio sąskaitoje buvo 15 taškų (penki pilni metimai ir 5 baudos). Kadangi žaidė tik 25 minutes, tai įmestų taškų skaičiumi jis gali būti patenkintas.

Po rungtynių telefonu teko kalbėtis su Marčiulioniu. Jis pasidžiaugė, jog vėl galėjo išeiti aikštėn ir atlaikyti gana nemažą krūvį. „Kojų ir kitus raumenis dar skauda, nes ilgesnį laiką negalėjau treniruotis, o ir pradėjus treniruotis, negalėjau tai daryti įtemptai — kalbėjo Šarūnas. — Tačiau po savaitės — kitos vėl galvoju grįžti į normalias vėžes. Kadangi man nežaidžiant daugiau rungtyniauti gaudavo kiti pagrindiniai komandos žaidėjai: jie per tą laiką nuvar-

go, tai dabar aš už juos turėsiu atidirbti ir galesiu ilgėliau pabuvoti aikštėje“ — kalbėjo Marčiulionis.

Dabar „Warriors“ komanda turi gana gerą laimėjimų procentą — 27 laimėtos ir 20 — pralaimėtos. Tad yra daug vilčių patekti į taip vadinamus „play-off“ žaidimus po reguliarių sezono rungtynių. Tokiu būdu sezonas šiemet bus ilgesnis negu pernai. Po to vasarą jis norėtų vykti į Lietuvoje vykšiančias IV-sias pasaulio lietuvių sporto žaidynes.

Reikia palinkėti Šarūnui geros kloties ateityje.

E. Šulaitis

KREPŠINIS

Siekiant nustatyti kurios sporto šakos pajėgumo lygi, tautos ir valstybės stengiasi išskirti pajėgiausius jos sportininkus ir tinkamai juos paruošti. Sudaro jiems galimybes išbandyti sportines jėgas su kitų kraštų bei valstybių pajėgiausiais sportininkais.

Tokiu būdu prasidėjo tarptautinės, tarpvalstybinės Europos, Azijos ir kitų pasaulio regionų varžybos. Šių visų varžybų kulminacinis pasiekimas — Olimpiados, kurios kas ketveri metai pravedamos įvairiose pasaulio vietovėse. Olimpiados yra beveik visų sporto šakų ir pasaulio tautų varžybos. Šalia to, taip pat kas ketveri metai, pravedamos atskirų sporto šakų pasaulio pirmenybės.

Lietuvoje

Prieš pasaulinį karą Lietuvos sportininkai dalyvavo tarptautinėse ir Europos sportinėse varžybose.

Daugeliui, tikriausiai, dar išliko atmintyje Lietuvos krepšinių laimėjimai Europos krepšinio pirmenybėse. 1937 metais Rygoje ir 1939 metais Kaune, kada pakartotinai Lietuvai buvo iškovota pirmoji vieta ir aukso medalis. Dėka šių dviejų didžiausių krepšinio laimėjimų, visoje Lietuvoje krepšinis tapo lyg ir tautine sporto šaka. Lietuvoje nebuvo miesto, valstiaus ar kaimo kur apie krepšinį nebūtų kalbama ir juo domimasi.

Džiugu, kad ir dabartinėje Lietuvoje krepšinio žaidimas vis dar tebėra populiariausias sportas, o mūsų krepšinininkai gerai ir plačiai žinomi bei gerbiami ne tik Sovietų Sąjungoje, bet ir visame pasaulyje.

Mes, lietuviai galime didžiuotis, kad dabartinėje olimpinėje komandoje buvo net keturi mūsų tautiečiai, apie kuriuos gražiai atsiliepė viso pasaulio spauda.

Kuo toliau, tuo labiau populiariėja krepšinio žaidimas. Ir ne vien tik lietuvių tarpe.

DETROITO „KOVAS“
VYKS Į LIETUVĄ

Detroito sporto klubo „Kovas“ narių susirinkime kovo 3 d., kuriame dalyvavo svečiai iš Chicago ŠALFASS valdybos narys ir sportininkų išvykos į Pasaulio Lietuvių Sporto žaidynės org. komiteto vicepir. Vytautas Grybauskas, buvo pasiinformuota apie išvyką į Lietuvą. Iš patirime gausaus dalyvių būrio matyti, kad susidomėjimas išvyka yra didelis. Klubo pirmininkas Algis Rugienius informavo, kad jau yra užsiregistravę daugiau negu 117 sportininkų ir su jais vykstančių vyresniųjų detroitiečių. Išskrendama iš Detroito liepos 21 d. ir grįžtama rugpjūčio 6 d. Tos datos dar gali keistis. Kelionės kaina maždaug tūkstantis dolerių. Klubo pirmininkas Algis Rugienius tariausi su lėktuvų bendrovėmis. Iki kovo galo reikia susitvarkyti dokumentus dėl vizų gavimo. Nedelskite, o norintieji prisijungti prie šios išvykos, kuo skubiau prašėkite, sporto klubo „Kovas“ pirmininkui Algiui Rugieniui, 30717 Lund Drive, Warren, MI 48093; arba tel. (313) 573-9448.

Jonas Urbonas

Australijoje

1949 metais, kai Melbourne pirmieji lietuviai, sudarę savo krepšinio komandą, lengvai nugalėdavo australus, tai šiandien australai toli pralenkė mūsų sugebėjimus ir lietuvių krepšinininkams šiandien sunku bėpatekti į australų aukštosios klasės kategoriją. Taigi tenka žaisti žemesniuose pogrupiuose.

Australų krepšinio rinktinė Olimpiadose žaidynėse pirmą kartą dalyvavo 1956 metais, kur jiems teko pasitenkinti 12-tąja vieta. 1964 metais Tokijuje australai užėmė 9 vietą, 1970 metais Jugoslavijoje — 12, 1972 metais Miunchene — 9 vietą, 1974 metais pasaulio pirmenybėse Puerto Rico australai vėl sugebėjo iškovoti tik 12 vietą, 1976 metais Montreale olimpiadoje jie buvo 8-ti, 1978 metais Filipinuose jau — 7 vietoje, 1980 metais per Maskvos olimpiadą — vėl 8-ti, 1982 metais pasaulio varžybose Kolumbijoje — 5-ti, 1984 metais Los Angeles — 7-ti, 1986 metais pasaulio pirmenybėse Ispanijoje — 13, o 1988 metais Seulo olimpiadoje australų krepšinio rinktinė iškovojo 4-tąją vietą.

Drasiai galime tvirtinti, kad prie australų krepšinio žaidimo lygio kelimo nemažai prisidėjo ir lietuviai. Laikė paskutiniųjų keturiasdešimties metų visa eilė lietuvių krepšinininkų žaidė Australijos krepšinio rinktinėje ir net ją treniravo.

Leonas Baltrūnas

(Ištrauka iš „Mūsų Pastogė“ 1990 m. rugsėjo 9 d. laidoje atspausdinto straipsnio).

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunėdami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitinio adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūrą. Nesunaudotų straipsnių nesango. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Tie, kurie dirba, negali nesimelsti.

Dwight

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Aukštai nuimami kabinetai)
Priklauso Holy Cross ir Christ Ikoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708) 246-0087; arba (708) 246-5581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v.p.p. 7-11 v.v., antr. 12:30-3 v.p.p.
treč. uždaras, ketv. 1-3 v.p.p., penkt.
ir šešt. 9 v.v.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 925-2670 arba (1-312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsiplėsių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12:30 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir namus.

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Kean Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES

DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Pensilvanijos nuolaida
4007 W. 59 St.
Tel. (312) 735-5556
507 S. Gilbert, LaGrange, IL.
Tel. (708) 352-4487

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Nemų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (kalba lietuviškai)
Tikrina akis, prikaisto akinus
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 446-1777

DR. ANTANAS G. RAZMA

SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
4700 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453-2533
Tel. 708-636-3113

DR. DANA M. SALIKLIS

DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2556 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

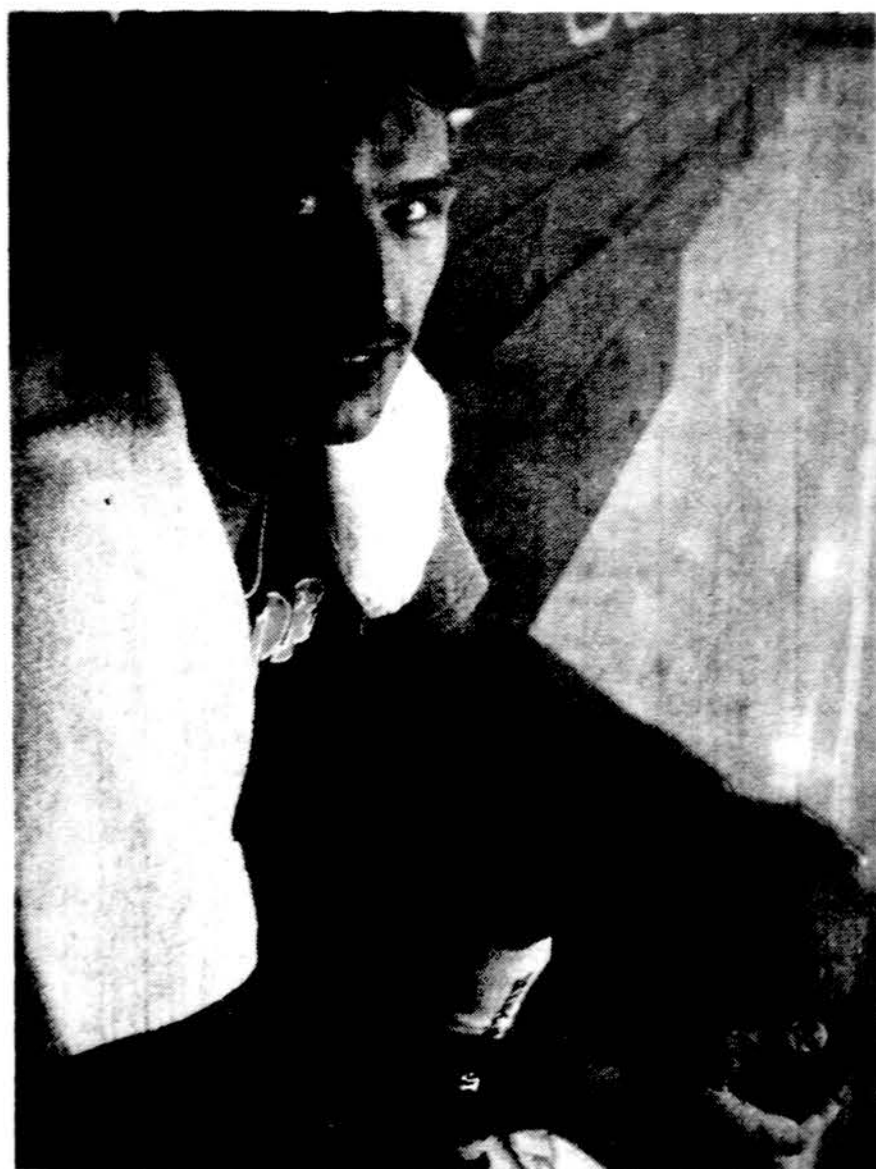
ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166;
Nemų (708) 381-3772

DR. PETRAS ŽLIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
8745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6.
Šeštadieniais pagal susitarimą

Šarūnas Marčiulionis

PASEKMĖS KRIKŠČIONIMS

Sausio mėnesį pop. Jonas Paulius II buvo Romon pasiųstas į Iraką katalikų patriarcha vysk. Raphael I. Bidawid išgirsti jo ir jo žinioje esančių katalikų irakiečių pažiūras į karą. Tuomet pamatęs, kaip sudėtinga yra Vidurinių Rytų tarptautinė padėtis, jis sušaukė Vatikane kovo 4-5 dienomis vykiančią dvasininkų „viršūnių“ konferenciją.

Ši konferencija jau yra praėityje ir joje dalyvavo septyni katalikų patriarchai iš Persų įlankos ir Vidurinių Rytų kraštų, septyni vyskupų konferencijų pirmininkai iš kitų kraštų, turinčių vaidmenį Persų įlankos konfrontacijoje, imtinai ir iš JAV, Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos; šeši aukšti Vatikano pareigūnai atsakingi už diplomatinį ryšius, šalpos darbus, Rytų apeigų bažnyčias ir tarpreliginį dialogą su žydais ir su musulmonais.

Savo įvadiniam žodyje popiežius priminė, kad šis karas nėra religinis karas — krikščionių prieš musulmonus ar arabus. Jis pabrėžė, kad teisingumas ir taika eina ranka rankon, jis priminė, kad šandien palestiniečiai yra priversti jau daugiau kaip 40 metų klajoti dykumose, kad Izraelio saugumui iš tikrųjų yra grėsmė ir kad Libano tebėra okupuotas nelibaniečių. Be to, jis priminė, kad tik tuomet kai bus išspręstos ginklų prekybos problemos, kai visos regionas nebebūs ginkluotas ir kai bus vėl atstatyti įvairių teritorijų integralumas tebus įmanoma Irako, Izraelio, Libano, Palestinos ir Kipro gyventojams taikiai koegzistuoti.

Oficialiu Vatikano spaudos pranešimu, konferencijos tikslas buvo puseleiti taiką, tarpeliginį dialogą ir solidarumą Vid. Rytuose. Vatikanas taip pat vyks, kad konferencija palengvintų vispusišką informavimą apie Persų įlankos karo pasekmes įvairioms Vidurinių Rytų gyventojų grupėms, krikščionių bendruomenėms tame regione, Rytų-Vakarų dialogui ir santykiams tarp musulmonų ir krikščionių ir tarp žydų ir krikščionių.

Vienas Vatikano tikslų, saugiant šią konferenciją, buvo rasti priemonės išvengti keršto prieš tų regionų krikščionis. Irako patriarchas ypač buvo susirūpinęs, kad karą laimėjus vakariečiams, arabai krikščionys nebūtų laikomi svetimais savame krašte, nes daugelis nemokytų irakiečių karą laikė religiniu karu — krikščionių prieš musulmonus, nežiūrint, kad koalicijoje dalyvavo ir musulmonai ir kad Irako krikščionėse buvo ir daug krikščionių. Jei dabar įvyktų represijos prieš krikščionis tame regione, nuo jų nukentėtų bent 10 milijonų arabų katalikų. Be to, nuo represijų nukentėtų ir misionieriai, besidarbuojantys koalicijai nepriklausančiuose arabų kraštuose, ypač jei jie yra iš koalicijai priklausiusių kraštų.

Todėl Romai rūpi kuo aiškiau siai pabrėžti, kad katalikybės neveda karą prieš islamą. Konferencijoje Roma nori parodyti, kad katalikai yra padarę, kad Vakarų kraštuose gyvenantys musulmonai būtų teisingai traktuojami ir ką katalikų-musulmonų dialogas yra pasiekęs per paskutiniuosius metus.

Tačiau, anot Desmond O'Grady, *Our Sunday Visitor* laikraščio korespondento Vatikane, Vatikanas nesiriboja tik politiniais ir teologiniais klausimais, bet taip pat organizuoja

specialią šalpos organizaciją Viduriniams Rytams, kuri telks lėšas šio karo aukų pagalbai. „Skubiausias uždavinys“, pasak Vatikano Valstybės sekretoriaus kard. Agostino Casaroli, „yra palengvinti žmonių kentėjimą, ypač ligoninėse“. O vienas dalykas, kuris Vatikaniui kelia susirūpinimą, tai kad ne visų kraštų katalikų šalpos organizacijos norės teikti Irakui pašalpą, jei Saddamas liks jį valdyti. Daugelis stebėtojų mano, kad tokia katalikų ir krikščionių vakariečių šalpos organizacijų pašalpa, puoselėdama tarpeliginį supratimą, žymiai sumažins pavojaus krikščionims tuose kraštuose nukentėti nuo musulmonų.

Vatikanas, kuris jau nuo seno yra Jungtinių Tautų palaikytojas, taip pat yra susirūpinęs Jungtinių Tautų tolimesniu efektyvumu, ypač po to, kad šiuo atveju jų Saugumo Taryba pravedė tiek daug rezoliucijų prieš Iraką, kai būtų gal geriau buvę griežčiau siekti vykdyti sankcijas prieš Iraką.

Vatikano politika artimuosiuose Rytuose siekia taiką grįsti tarptautiniu teisingumu, ko ryškiai trūksta tame regione. Kolonistinių valstybių nubėręs sienos nepaiso etninių gyvenviečių, o naftos ekonomikos bei religiniai ginčai dar labiau sukomplikuoja tenykščią padėtį.

Nors tuose regionuose yra nukentėję ir žydai ir musulmonai ir krikščionys, anot Desmond O'Grady, labiausiai per visus laikus nukentėję krikščionys. Pirmojo pasaulinio karo metu Ottomanų turkai masiniai žudė krikščionis armėnus. Artimėsneje praėityje Vakarai stengėsi nematyti, kai Sirija viešpatauja Libane, kurio dauguma gyventojų yra krikščionys, norėdami parodyti palankumą Sirijai už priešinimąsi Saddamui.

Nors popiežius pakartotinai šaukė, kad Libaną apleisti visi nelibaniečių pulkai, brolė žudiškos kovos įgalino Siriją ir Izraelį kisti ir politinius reikalus krašte, kuris būdavo krikščionių-musulmonų darnaus bendradarbiavimo pavyzdžiu visam pasauliui.

Be to, ir kurdai yra žiauriai kankinami tauta Viduriniuose Rytuose. Pirmojo pasaulinio karo metu jų teisę sukurti valstybę Kurdistaną buvo tarptautiniai pripažinti, bet angliai ir turkai tai ignoravo, padalinę jų teritoriją tarp Irako ir Turkijos, kuri net neleidžia jiems sava kalba kalbėti. Tiek šiuose kraštuose, tiek ir Irane, kur gyvena daug kurdų, kovos tebevyksta dėl Kurdistan valstybės. 1980 dešimtmetyje, Saddamo Husseiną nuodindom dujom naikino ištisus kurdų miestus, stengdamasis likviduoti jų nepriklausomybės siekius.

Vatikano pozicija Izraelio ir Palestiniečių atžvilgiu jau seniai palaiko palestiniečių teisę į savo valstybę, tačiau pripažįstant ir Izraelio teisę į savo sienų neliečiamumą.

Šiandien jau daugelis valstybių ieško naujų būdų padėti Izraeliui ir palestiniečiams rasti abiem priimtinius sprendimus. Italija skatina suformuoti ką nors panašaus į Europos Saugumo ir Kooperacijos konferenciją Viduržemio jūros regione.

Gyvename įdomius laikus, kai iš visų pusių vyksta įvairios pastangos rasti būdus visoms tautoms taikiai gyventi žemėje. Ir nors karas jau laimėtas, taikai laimėti reikės dar daugiau pastangų.

a.j.z.

LANDSBERGIS PADARĖ DIDŽIAUSIĄ ĮSPŪDĮ

Trylikos JAV Kongreso narių viešnage Lietuvoje

VIKTORAS NAKAS

Lietuvių informacijos centras praneša, kad kaip žinia, vasario mėnesio viduryje JAV Kongreso delegacija lanėsi Lietuvoje, Latvijoje bei Estijoje ir susitiko su Rusijos Aukščiausiosios tarybos pirmininku Borisu Jelcinu Maskvoje. Lietuvių informacijos centras paėmė interviu iš tos delegacijos vadovo ir, kiek anksčiau, iš vieno pagrindinių tos kelionės organizatorių. Kongreso delegacijos programą Vilniuje sudarė ir koordinavo AT-bos pirm. V. Landsbergio kabinetas. JAV bėse talkino ir tarpininkavo Lietuvių informacijos centras.

Dvylikos Atstovų rūmų narių bei vieno senatoriaus kelionė į Pabaltijo valstybes organizavo JAV Kongreso Helsinkio komisija. Komisijos štabo narys Jim Hutcheson LIC-ui papasakojo apie tos kelionės ruošą bei tikslus: „Sprendimas Kongreso delegaciją siųsti į Baltijos šalis buvo padarytas rekordiniu greičiu. Nuo to laiko kai padarėm sprendimą važiuoti, iki to laiko, kai mūsų lėktuvas pakilo, manau, kad praėjo mažiau kaip dvi savaitės. Tai buvo didžiausia Kongreso delegacija, bet kada keliavusi į Pabaltijo šalis. Buvo 13 Kongreso narių ir maždaug tiek pat štabo narių. Tai buvo faktų rinkimo („fact-finding“) misija, kurios tikslas — bandyti tiesiogiai patirti padėtį visose trijose Pabaltijo šalyse ir sugrįžus namo sudaryti kokią nors kongresinės veiklos planą“.

Kongreso delegacijai vadovavo kongresmanas Steny Hoyer (dem. iš Maryland), JAV Helsinkio komisijos pirmininkas. Jis LIC-ui teigė, kad delegacija turėjo du tikslus: Pirmia, užtikrinti, kad sovietų valdžia ir pasaulis žino, jog JAV Kongreso narių ir Amerikos visuomenės dėmesys yra sutelktas į Pabaltijo šalis bei Sovietų Sąjungą, jų demokratizacijos ir persitvarkymo procesą, nepaisant įvykių Persų įlankoje“.

Pasak Hoyer, „antras tikslas buvo susitikti su Pabaltijo šalių vadais bei su Borisu Jelcinu. Taip pat norėjome parodyti mūsų išiparengimą nepripažinimo politikai, tai yra mūsų atsisakymą priimti Hitlerio Stalino pakto pasekmes... Norėjome parodyti, kad suprantame ir remiame Pabaltijo tautų troškimą atgauti laisvę bei nepriklausomybę“.

Taigi mūsų kelionė norėjome įrodyti, kad mūsų dėmesys yra sutelktas ir kad pritariame

respublikoms“.

Hutcheson papasakojo kelionės Lietuvoje eigą. Pasak jo, vasario 13 d. per sniego pūgą delegacija autobusu keliavo iš Rygos į Vilnių. Prie Lietuvos-Latvijos sienos juos pasitiko ir į Vilnių lydejo Aukščiausiosios tarybos (AT) vicepirmininkas Kazimieras Motieka ir kiti AT nariai. Delegacija keliavo tiesiai į Lietuvos parlamentą, kur vyko pasimatymas su pirmininku Vytautu Landsbergiu bei kitais AT prezidiumo nariais. Iš ten delegacija nuvyko pas ministrų tarybos pirmininką Gediminą Vagnorių. Po to posėdžio delegacija turėjo progą jos garbei suruoštuose pietuose tęsti diskusijas su Landsbergiu, Vagnoriumi bei kitais Lietuvos vadais.

Buvo numatyta delegaciją nuvežti prie Kruvinajų sekma dienų užimto televizijos bokšto bei aplankyti ligonines, kur tebegydomos sausio 13 d. aukos. Del laiko stokos teko atsisakyti kelionės į ligoninę. Hutcheson pasakojo, kad delegacija nuvyko prie televizijos bokšto, vienas kongresmanas Don Ritter (resp. iš Pensilvanijos) žengė pro skylę tvoroje, kuri skiria bokštą saugojančius kareivius nuo viešųjų gyventojų. Į jo veiksmą sureagavo šarvuoti, kuris savo patrankos bokšteli į jį atsuko, bei pora kareivių, kurie grasinančiai mosikavo. Kongresmanas toliau nesiartino prie bokšto ir tuo viskas užsibaigė.

Paklaustas, ar sovietų kareiviai kokių nors būdu kliudė Kongreso delegacijai Lietuvoje ar kitose Pabaltijo šalyse, Hutcheson atsakė, kad tokių incidentų nebuvo ir delegacija labai mažai kareivių iš viso matė. Tik kai delegacija iš Skandinavijos lėktuvu atvyko į Rygą sausio 11 d., ne visi delegacijos nariai su savim turėjo diplomatinis pasus, KGB dirbantys pasienio sargai norėjo juos priversti pereiti kontrolę kaip turistai. JAV delegacijos nariai atsisakė tai daryti ir užtat teko laukti maždaug valandą su puse, kol sovietai nusileido. Pasak Hutcheson, sovietai norėjo amerikiečiams įrodyti kas kontroliuoja Latvijos sienas“.

Kas paliko didžiausią įspūdį Lietuvoje? Kongresmanas Hoyer apgailestavo, kad Vilniuje tebuvo galima pabūti penkias valandas. „Tris iš tų penkių valandų praleidome su Lands-

bergiu. Landsbergis paliko didžiausią įspūdį. Jis savo moralinių įsitikinimų tvirtumu pajungia dėmesį“. Hoyer palygino Landsbergį su Vaclavu Haveliu ir Lechu Walesa. Nė vienas iš jų nėra profesionalus politikas, bet tapo kraštų vadais dėl savo moralinių įsitikinimų.

Hutcheson, kuris buvęs Lietuvoje ne vieną kartą, įskaitant ir 1990 m. kovo 11 d., ir girdėjęs Landsbergio kalbas praėityje, gyrė AT pirmininko iškalbingumą. Pasak jo, „niekad anksčiau nebuvau girdėjęs jį kalbant taip įtikinančiai“ kaip jis kalbėjo Kongreso delegacijai. Užtat, sakė Hutcheson, buvo labai svarbu, kad Kongreso nariai ten vietoje buvo, galėjo patys išgirsti Landsbergio nuomonę bei pageidavimus.

Anot Hoyer, Landsbergis ir kiti Pabaltijo šalių vadai pageidavo, kad JAV valdžia reikėtų viešą paramą jų politinėms institucijoms. Užtat grįžęs iš Lietuvos, Hoyer pasiuntė laišką Valstybės departamentui, kuriame prašė, kad pastarasis pareikštų, jog Pabaltijo šalių parlamentai yra teisėti šalių atstovai ir kad jų vyriausybės tikrai kalba už Pabaltijo tautas.

Hutcheson nustebo tai, kad Landsbergis šį kartą į Kongreso narių neprasė, kad JAV suteiktų diplomatinį pripažinimą Lietuvos valdžiai. Jis pageidavo, kad JAV Kongresas pripažintų Lietuvos parlamentą, „kaip teisėtą pagrindinę įstatymdavystės instituciją Lietuvoje“. Be to, jis norėjo, kad JAV Kongresas, panašiai kaip Lenkijos ir Rusijos parlamentai, reguliariai siųstų savo atstovus Lietuvon, kurie savo apsilankymu galėtų būti „gyvu parlamentiniu skydju“ prieš naująją sovietų agresiją.

Landsbergis ir Vagnorius taip pat išreiškė pageidavimą, kad būtų plečiami tiesioginiai ryšiai tarp Lietuvos ir įvairių institucijų JAV-ėse, ne vien valdžios, bet ir pramonės bei humanitarinės šalpos sluoksniuose.

Kongresmanas Hoyer buvo paklaustas kaip jis reaguoja į sovietų žinių agentūros TASSo vasario 26 d. išreikštą kritiką apie jo vadovaujamą delegaciją. Pasak TASSO, „svarbu TSRS-JAV partnerystei, kad JAV atstovai neperžengtų slenkstio, kas leistina tarpvalstybinuose santykiuose“.

Hoyer atsakė, kad JAV-ėms svarbu turėti „pozityvius santykius su TSRS. Tai svarbu ir

GRUZINAI PASISAKO UŽ NEPRIKLAUSOMYBĘ

Gruzijos Socialinių mokslų tyrimo centras pravedė mokslinį žmonių apklausinėjimą, kurio rezultatai rodo, kad didesnis procentas gruzinų balsuotų už nepriklausomybę, nei Lietuvos gyventojų. Sistematiškas apklausinėjimas, kurio rezultatai šandien buvo pranešti, buvo prarastas praėjusių metų lapkričio mėnesį tuojau po rinkimų, kurių metu 62% delegatų vietų Gruzijos Aukščiausioje taryboje buvo laimėtos įvairių partijų atstovų, pasisakiusių už nepriklausomybę.

Rinkimų metu Gruzijoje veikė 35 atskiros politinės partijos, kurios rinkimams sukūrė 11 koalicijų. Jų tarpe skaičiuojama ir Gruzijos komunistų partija, kuri atsiskyrė nuo Maskvos ir pati rėmė nepriklausomybės siekimą. Naujos partijos yra susibūrusios į tarybą, vadinamą „Apvaliu stalu“, kurioje bandoma susitarti svarbiais klausimais. Apvaliam stale komunistų partija nedalyvauja. Apvalaus stalo išvystyta politinė platforma paskelbė pereinamą laikotarpį, kurio metu bus stiprinama Gruzijos ekonominė ir politinė padėtis. Platforma taip pat reikalauja, kad Maskva pripažintų Gruzijos teisę į nepriklausomybę, kad prisipažintų, jog 1921 metais pravedė invaziją ir kad jos kariuomenė yra okupacinė kariuomenė. Platformoje pasisakoma už išreikalavimą mokėčių iš Maskvos už ekonominę ir humitarinę žalą, padarytą okupacijos metu, pagal tarptautinių teisių principus. Remdamasi Apvalaus stalo platforma, Gruzija yra pravedusi įstatymus, kurie leidžia įkurti savo kariuomenę ir saugumo organus.

Kadangi komunistų partija pasaulio saugumui“. Tačiau jis atmetė TASSo kaltinimus, tvirtindamas, kad jie prieštarauja žmogaus teisių dokumentui, kurį Sovietų Sąjunga, kartu su kitais Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijos nariais, priėmė Kopenhagoje 1990 m. birželio mėnesį. JAV-ės turinčios teisę domėtis įvykių raida Pabaltijo šalyse ne vien iš žmogaus teisių aspekto, bet ir dėl to, kad jos nepripažįsta sovietų pretenzijų į tas šalis. Hoyer pridūrė, kad dabartiniai įvykiai Pabaltijo šalyse ir Kremliaus reakcija į juos yra su jais Stalino agresija prieš Pabaltijo šalis 1940 metais: „Vienintelis būdas išlaikyti Stalino valstybės sienas yra su stalinistine tirnija“.

S. Strazdas

irgi yra pasisakiusi už nepriklausomybę ir laisvą ekonomiką, kyla klausimas, ar ši partija skiriasi nuo Apvalaus stalo. Apklausanėjimas rodo, kad žmonių, kurie balsavo už komunistų partijos kandidatus, nuomonės žymiai skiriasi nuo tų, kurie balsavo už Apvalaus stalo partijų kandidatus.

Pavyzdžiui, 93% gyventojų balsavusių už Apvalaus stalo kandidatus pasisakė už nepriklausomybę, o tik 60% tų, kurie balsavo už komunistų partijos kandidatus. Iš viso 86% gruzinų nori nepriklausomybės, ir dauguma nori greito šio klausimo išrišimo. Komunistai pasitenkina mažesniu tempu. Paklausus, kokią valdžios modelį turėtų sekti nepriklausoma Gruzija, 30% komunistų pasirinko dabartinį, sovietinį modelį, o Apvalaus stalo balsuotojų dauguma pasirinko Amerikos ar Vakarų Europos modelį. Dauguma Apvalaus stalo gruzinų pasisako prieš Osetų ir Abkazių atsiskyrimą, o dauguma komunistų — atvirkščiai. Apklausanėjimas taip pat rodo, kad daug komunistų dar vis pasitiki kariuomene ir KGB.

Ekonominės srityje gruzinai siekia laisvos ekonomijos, bet taip pat joje mato pavojų. Dauguma gruzinų, bet ypač komunistai teigia, kad asmeniškas turtas kenkia individo moralei ir kad laisva ekonomija labiausiai remia geriau išsilavinę ir jauni žmonės, bet daugumas gyventojų neturi stiprios nuomonės. Norint įvesti ekonomines reformas, reikės gyventojus išlavinti ir supažindinti su ekonominiais principais, kurie dabar suprantami labai paviršutiniškai, nes trūksta pavyzdžio kasdieniame gyvenime. Gyventojai kol kas susipažinę tik su juodąja rinka, kuri negali prilygti tikrai laisvai ekonomijai.

Gruzijos Socialinių mokslų tyrimų centras buvo įkurtas tik praėjusiais metais, yra nepriklausomas nuo bet kokios buvusios ar esančios valdžios įstaigos ar mokslų akademijos. Jai vadovauja mokslininkai, kurie rūpinasi teisingai apibūdinti žmonių stovį. Nenorėdamas prarasti savo savistovumo, centras atsisako priimti pinigų iš valdžios ar bet kurios partijos, todėl darbas yra remiamas savanorių. Gegužės mėnesį planuojama prarasti antrą sistematišką apklausinėjimą.

S. Strazdas

DIENORAŠTIS IŠ VOKIETIJOS

RIMVYDAS SIDRYS

1

DUONA

Tai buvo paskutiniai karo mėnesiai. Titaniškos grumtynės ėjo prie galo, Vokietija raitėsi agonijoje, stenėjo ir švokštė mirtiname priešo glėby. Jos suspausta krūtinė vis mažiau ir mažiau begalėjo kvėpuoti, nors krauju putojanti burna vis dar spjūdėsi į žūliais grasinamais ir propagandinėmis frazėmis. Civilinis gyvenimas nukraujavęs, anemiškas vos šliaužė pirmyn. Žmonės slankiojo gatvėmis kaip rudeno musės, susitikę nebesikalbėdavo, o tik sutartinai aimanodavo purtydami galvas. Miestelis, kuriame gyvenau, buvo nedidelis, pramonės beveik jokios neturėjo, jo tikroji pramonė buvo universitetas ir ligoninės. Nuo karo jis dar nebuvo nukentėjęs, nors vieną naktį prikludęs lėktuvas numetė pora bombų, turbūt pagasdinimui. Tačiau per jį bombonešiai skrisdavo daužyti Vokietijos miestų, aliarmai peiliu raizė dienas, laikiai dejuojanti sirena net iki dešimties kartų per dieną skleidavo virš miesto mirties tvaiką ir varėdavo žmones į požemius. Ūkaujanti aliarmo sirena pertraukdavo dienos eigą, atimdavo tavo laiką, tegalėjai tik laukti gerosios sirenos, kuri lygiu ūžimu ir palydima žmonių a-a džiaugsmingos sutartinės vėl užvedavo sustabdytą gyvenimo laikrodį. Aliarmui sustaugus, gatvėse subrusdavo eismas, apsaugos tarnyba pasigriebe šalmsus

ristele bėgiodavo į savo postus. Moterys skubėdamos tempė už rankos vaikus, kurių veidukuose atsispaudė tyli baimė. Visi skubėjo į slėptuves, į urvus, kurie buvo išrausti kiekvienam šlaite. Jie prisikimėdavo pilni apatiškų, pastirusių laukiančių ir aimanujančių žmonių. Žmonės sėdėdavo pusiau tamsoje, tarp kojų laikydami krepšius, portfelius, visi tada pinigais ir dokumentus nešiodavosi su savim. Nuo molinių sienų ir lubų sunkėsi vandens lašai ir krito į telksiančias balutes. Urvų niekad neužtekdavo, jie buvo kasami iki paskutinės karo dienos ir vis tiek daugelis gyventojų turėjo slėptis ne urvuose, o rūsiuose arba pusrūsiuose, kur saugumas nuo bombų buvo daugiau vaizduotė negu tikrėnybė. Vakaraus per tuščias, aptemdytas gatves riedėdavo gūdus medinis bilsesys, šimtai medinių klumpių trinkėjo į grindinio akmenis. Pamažu bilsesys prisiartindavo ir iš tamsos išnirdavo pilkų, sunykusių figūrų masė, varginai šliaužiančių tamsia gatve. Tai buvo rusų belaisvių pamaina, grįžtanti iš slėptuvių kasimo. O naktį, kai jau viskas nutildavo, girdėdavosi tolimas, tolimas dunkėjimas ir pamažu drebėdavo langai. Ten prie Reino gaudė patrankos. Karas, kaip baisus devynagalvis, ugnimi spjauantis slibinas skrido virš mūsų ir mes gūžmės nuo to karšto vėjo gūsių, kuriuos skleidė jo nasrai.

Tam nežymiam pietų Vokietijos miestely tūnojo nebuvus studentelis, kurį užmiršo didieji įvykiai. Nežymus tik mažytis šapelis, užkliuvęs pakrantės karkluose ir dar neitrauktas į tą sniokštantį ir putojantį kruviną krioklį, nešanti pražūtin tūkstančius gyvybių. Buvau prisiglaudęs Tiubingeno pakrasty, vieno kalno šlaite, mažam kambari, kurį namas buvo

pusiau suslėgęs į žemę. Tas pusrūsis man priminė kalėjimo celę, — tamsus, drėgnas, niūrus, vienintelis langas, užkalts grotomis. Geležinė lova, spintelė, mažas staliukas, kėdė... Tačiau ant staliuko stovėjo lempa, o po ja — atversta knyga. Ši lempa su knyga vien tik ir suteikdavo kambariui visą turinį, pašalinėdavo iš jo nykumą. Tai buvo ašis, apie kurią sukosi mano gyvenimas. Prie šios lempos aš prasėdėdavau ilgus popiečius, studijuodamas. Stalas pasidengdavo atverstomis knygomis, užrašai, protas užsūdavo, nebepajėgdavo. Tada atsistodavau, imdavau žingsniuoti per kambarį, tris žingsnius pirmyn, tris atgal. Galva įkaitusi, kaip mašinos ašis nuo ilgo sukimosi, atversti patologijos paveikslai veikia atstumiančiai, bet reikia vėl sėsti, dirbti toliau. Kiek dar puslapių šiandien reikia išmokti. Nepabaigsi jų, nepaaukšti patologijos, nepaaukšti laiku ir kitų egzaminų. Mano darbas buvo suplanuotas iki pat egzaminų, kiekvienas mokslo šakai buvo skirtas atitinkamas savaitę skaičius, kiekviena diena turėjo savo puslapių normą, ir vargas tai dienai, kuri nepajėgdavo nugalėti savo puslapių. O, kad turėčiau dabar nors truputėlį muzikos, kaip ji įsilietu į mano išdžiūvusią galvą, kaip jos melodija gražintų mano protui tvarką per keletą taktų. Muzikos tačiau nebuvo, ji pasliko Lietuvoje.

Vakare lempą pasistatydavau prie lovos ir ji šį vienintelį sykį per dieną apšviendavo romano puslapius, prikeldavo į šviesą tylūs romano herojus ir jie atėdavo į mano niūrijų kambarį, nuspalvindavo jį nors vienai valandai. Tai būdavo pati gražiausia valanda visoje dienoje.

(Bus daugiau)

MŪSŲ VEIKLA IR JOS KLYSTKELIAI

JUOZAS ŽYGAS

Praėjusių metų Kovo 11-toji ir nepriklausomybės atstatymo paskelbimas užtikro išsivijai visai nepasirengusią. Mes keturiasdešimt metų kalbėjome, bet, atrodo, patys tuo net netikėjome, tam rengėmės, bet kuomet lauktas laikas atėjo — tai plano neturėjome. Ne tik plano neturėjome, bet buvome ir susisukę. Vadinamieji „veiksniai“ kovojo už pozicijas ir visuomenės aukas, o tėvynėje kovojantieji turėjo per daug gerą nuomonę apie Vakarus ir išsivijai.

Vakarai su jokia pagalba ir pripažinimu nesukūrė, o išsivijai nebuvo nei didelė, nei įtakinga, tik nebuvo vieninga, vienu balsu nekalbėjo. Jeigu mūsų nėra daug, tai bent vieningai turime kalbėti. Dabar visai priešingai: vieni sako už, kiti prieš. Tad kas mus begali suprasti? Kai iš tėvynės atėjo šauksmas, kad jeigu Vakarai nepripažins, tai Lietuvos laisvė gali būti sutrypta, ar mes vieningai į tai atsiliepėme? Visai ne! Vieni peticijas ir laiškus rašė, telefonais skambino, telegramas siuntė ir demonstravo, kad Lietuvos vyriausybė būtų pripažinta, tai kiti rašė memorandumus, kuriuose rošė Landsbergio vyriausybę: „Panaikinti visus įstatymus, išleisti po kovo 11 dienos. Yra nesamone leisti įstatymus ir formuoti vyriausybę su viltimi valdyti kraštą, kuris yra Raudonosios armijos okupuotas“. Tokie memorandumai yra atbulinė veikla ir meškos pataravimas. Jeigu tai būtų tik mūsų tarpe ir lietuviškoje spaudoje, tai būtų tik didelis nesupratimas, bet kuomet išsivijai ir amerikietiškoje visuomenėje ir valdžios įstaigose su tokiu memorandumu, tuomet nusi-kaltimas!

Tuo pačiu Lietuvos vyriausybės pripažinimo klausimu kalbėdamas, vienas „veiksnių“ vadovas pasakė: „Jeigu Amerikos vyriausybė pripažintų dabartinę Lietuvos vyriausybę, tai būtų labai komplikotas reikalas. Kaip tai būtų suderinama su dabar esamu buvusios vyriausybės pripažinimu? Dabartinė vyriausybė dar gali būti pakeista...“ Teisingai, gali būti pakeista. Toks bandymas jau buvo daromas sausio 13-tą dieną. Tik buvo daug kraujo pralietas, bet nepavyko. Jeigu vyriausybė būtų pripažinta, tai įvairiems komitetams būtų daug sunkiau operuoti.

Kitas dar nenuosekliau nurošė (lietuviškoje spaudoje tokioms mintims neturėtų būti vietos), jis net pavoja Lietuvos atsiskyrimo numato. „Vienas tos politikos dėsnių yra turėti stiprią valdžią Kremliuje. Tiksliai stipri valdžia Kremliuje gali garantuoti, kad branduolinių ginklų visada bus Krem-

liaus žinioje. Lietuvos atsiskyrimas silpnina ne tik Gorbaciovo valdžią, bet ir branduolinių ginklų kontrolę“. Ar bereikia komentarų? Šių minčių autorius savo laiko dar net lietuvių!

Tarp visų šių trijų autorių yra bendra gija. Čia paminėtos citatos ir iškeltos mintys nėra naujos, buvo spaudoje minėtos, tad kuriam tikslui tas pačias mintis kartoti? Tačiau reikia kalbi ir dar kartą kalbi, kadangi mūsų veiklos vadovai turi labai trumpą atmintį.

Dažnai padėjiojame, kad spaudoje apie mus neteisingai rašoma, iškraipomi faktai. O iš kur kitataučiai tas žinias paims, jeigu tie, kurie turėtų informuoti, taip skleidžia klaidingas žinias.

Atrodo, jau buvome įkalę, kad Vasario 16-toji nėra nepriklausomybės paskelbimo, bet atstatymo šventė. Lietuva šiais metais jau galėtų minėti 740-tąsias metines nuo popiežiaus sutikimo Mindaugą karūnuoti Lietuvos karaliumi, o mūsų veikėjai tebemini 73-čiasias nepriklausomybės paskelbimo metines. Pasauliečiams atrodo, kad mes esame kaip kokia Polinezijos ar Afrikos džiunglių tautelė, nežinia iš kaskur atsiradusi. Nežinančioms Kremliaus propaganda paaiškina, kad tai Rusijos provincija buvo ir vėl yra Rusijos stribėje, tad kam tą triukšmą kelti?

Tokia „informacija“ skleidžiama dar savo titulus pasirašo, tad kaip kitataučiai gali netikėti? Toks nevykęs laiškas amerikietiškoje spaudoje paskatino mane griebtis plunksnos. „Lietuvos krizė...“ pasaulyje bus minima 73-čios metinės Lietuvos nepriklausomybės...“ Kad būtų efektingiau, tai dar pridėta „Tiny republic of Lithuania“. Manydamas, kad atliko gerą darbą, po savo pavarde (kurios neminėsiu), pridėda „president“.

Kad tai būtų tik vienas atvejis, tai gal nevertėtų ne popieriaus gadinėti. Bet taip nėra. Lietuviškoje spaudoje buvo veiksnių ATSIŠAUKIMAS, kuriame rašoma: „...švędami 73-čiąją Vasario 16 d. Nepriklausomos Lietuvos valstybės paskelbimo sukaktį“. Pasirašė visi veiksnių pirmininkai. Sunku patikėti, kad jie teksto neskaitytų būdą pasirašę, ir dar sunkiau patikėti, kad jie skirtumo tarp „paskelbimo“ ir „atstatymo“ nematytų.

Prez. Vyt. Landsbergis šia proga pasakė: „minime Lietuvos nepriklausomybės atstatymo... istorinės Lietuvos“. Jeigu mūsų veikėjai nori vadovauti, tai turi savo žinias pagilinti ir jausti tautos pulsą. Negalima

MOKSLININKĖ LIJANA PALAIKYTĖ

Lijana Palaikytė

Mūsų lietuviškoji šeima praturtėjo dar viena nauja mokslininkė, tai Lijana Palaikytė, kuri 1990 metais įsigijo doktoratą (PhD) University of Illinois Urbanoje, paruošdama disertacinį darbą chemijos mokslo srityje.

Dr. Lijana Palaikytė gimė 1963 m. balandžio 26 d. Detroito, kurio priemiestuose augo ir mokėsi. 1981 m. puikiais pažymiais baigė Our Lady of Mercy gimnaziją ir pradėjo lankyti Kalamazoo universitetą. Besimokydama dirbo Maisto ir Vaisių administracijos Detroito skyriuje, o paskutiniai studijų metais atliko praktiką Upjohn kompanijoje. 1985 m. įsigijo bakalaurą laipsnį chemijos mokslo srityje ir nutarė studijas tęsti toliau. Tų pačių metų rudenį įstojo į University of Illinois ir įsijungė į analitinės chemijos tyrinėjimų grupę, vadovaujamą profesorius Andriej Wiekowski. Apie tyrinėjimų rezultatus parašė keletą straipsnių. Universitete jo asistentės pareigas ir buvo įvertinta viena iš geriausių asistentių.

Dr. Palaikytės disertacinis

sakyti, kad tai tėra tik smulkmena. „Vyriausias“ yra dar didesnė smulkmena, tačiau dėl jo jau keturiasdešimt metų vyksta nesutarimai.

Kuomet kovojama su Gali-jotu, kuris turi didžiausią pasaulyje armiją ir propagandos mašiną, ir kurioje dirba tūkstančiai parengtų propagandistų, negalima kalbėti nepasirengus ir megejiškai. Kiekvieną mūsų klaidą jie sugeba išnaudoti. Mindaugo karūnacija, Vasario 16-toji, 1941 sukilimas ir Kovo 11-toji tai turi būti mūsų politinis „credo“, nuo kurio negalima nė per plauką nukrypti ir kuriuo reikia remti mūsų valstybingumo teisingumą.

darbas yra įdomus ir naudingas industrijai. Antraštė — „Forminės rūgšties elektrokatalizės studija kaip bandymas išrasti industriškai svarbų platinos katalizatorių“, išspausdintas University of Illinois Urbanoje. Tyrimų tikslas buvo susekti paviršiaus kristalografijos įtaką į forminės rūgšties oksidaciją ant specifiskai orientuoto platinos paviršiaus. Pirmoji šios studijos dalis pateikia, kaip naudoti medžiagos charakterizavimo techniką geresniam skeltinių paviršių fizinių savybių pažinimui tuo žvilgiu, kaip tiksliai jie imituoja tikrą atskiro kristalo paviršių savybes, taip pat stengiantis geriau kiekybiškai išaiškinti, kiek elektrokatalizės skeltiniai priklauso nuo tiriamo pavyzdžio paruošimo. Gauti duomenys nebuvo tokie, kurių laukta, ir tai reiškia, kad reikia kreipti dėmesį į elektrokatalizės paviršiaus paruošimo metodus ir į jų galimą medžiagos gamybos istorijos įtaką, ją išsant su gautais galutiniais rezultatais.

Antroji studijos dalis nagrinėja forminės rūgšties oksidacijos greitį ant skeltiniškai orientuoto platinos elektrodų iš atžvilgio į įvairius elektrokatalizės metodus išaiškinti katalitinio poveikio laipsnį, kaip jo paviršiaus katalizacijos funkcija. Gauti rezultatai yra reikšmingi ir optimistiški, atsižvelgiant į specifiskai orientuotų paviršių galimą panaudojimą realiai vykdomoje elektrokatalizėje. Tas turėtų skatinti skirti daugiau aktyvaus tyrimo polikristalinių platinos katalizatorių srčiai, juos specifiskai modifikuojant kristalografine orientacija. Tokie

paviršiai eliminuotų brangių atskiro kristalo medžiagų naudojimą. (Dr. A. Damušis išvertė iš anglų kalbos — jam ačiū).

Ne vien studijoms ir mokslui Lijana yra paaukojusi savo gyvenimą. Kuomet augo Detroito apylinkėse, ji lankė ir baigė lituanistinę „Žiburio“ žemesniąją ir aukštesniąją mokyklą, priklausę mergaičių chorui, tautinių šokių grupei „Pašvaistėi“, „Gabijs“ skaudų tautui ir Dievo Apvaizdos lietuvių parapijai. Kadangi teko Lijanai mokytis lituanistinėje mokykloje ir būti jos vadove skautuose, tai galėjau ją artimiau pažinti. Visuomet ramaus ir švelnaus būdo, tačiau pirmaudavo sąžiningai atlikdama pareigas. Atrodo, kad šia savo charakterio savybe pasižymėjo ir studijose, kurias vos baigusi gavo darbą 3M kompanijoje St. Paul, Minnesotoje, tyrinėjimų srityje. Čia dirba kartu su savo vyru John Spevacek. Lijanos tėveliai yra Vytautas ir Genutė (Alilionytė) Palaikai. Ji turi tris brolius — Vytautą, Robertą ir Renių.

Pasiekimai moksle labai svarbūs visai mūsų lietuvių visuomenei, nes vienas iš didžiausių mūsų tautos turčių ir yra mokslas. Jo siekė laisvajame pasaulyje išsivijai, siekė ir gyvenantys Lietuvoje. Tai viena iš pagrindinių priežasčių, kodėl atlaikėme penkiasdešimties metų priespaudos laikotarpį, kodėl nepalūžome išsivijai ir atstatysim savarankią valstybę. Džiaugiamės kiekvienu universitetą baigusiu, o dar labiau siekiančiais aukštesniųjų laipsnių.

Lijana, Tau geriausi linkėjimai dirbti ne tik savo profesijoje, bet dalintis žiniomis su prisikeliančia iš sunkaus vargo Lietuva.

Liūda Rugienienė

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltul
- Perkame ir Parduodame Namus.
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

MLS

ŠIMAITIS REALTY

Viktoras Šimaitis, Realtor
Irena Blinstrubienė,
Realtor Assoc.
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS

J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233

- INCOME TAX — INSURANCE**
- Namų pirkimas ir pardavimas
 - MSL kompiuterių ir FAX pagalba
 - Veltul namų įvertinimas
 - Greitas ir sąžiningas patarnavimas
 - Visi agentai kalba lietuviškai
 - Nuolaida pensininkams

MLS Kompiuterio

pagalba, **BUDRAITIS** asmeniškai ir sąžiningai patarnauja įvairaus dydžio nuosavybių **PIRKIME** bei **PARDAVIME**. Veltul įkainavimas, nuolaida **PENSININKAMS**. Skambinti: 312-778-3971 arba 312-767-0600 **ONE STOP REAL ESTATE, INC.**, 6600 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629

FOR RENT

Namas Hillview-Lemont! Erdvus, mūro, 2-ly aukštų su ištu rūsiu. 4 mieg. pirmam aukšte. Didžiulis pagrindinis mieg. turi specialią drabužinę ir 3/4 vonios kamb. 32' x 16' veranda; mažas miškelis kieme. \$185,900

„Custom“ namas! Tinka didelei šeimai: atskiras butas su židiniu gimineis, 4 auto. garažas sujungtas su namu, plus 2 1/2 auto. garažas atskirai. Daugiau detalių paskambinus. \$289,900

OLSICK & CO., REALTORS®

1180 State Street
Lemont, Illinois 60439
(708) 257-7100

Century 21

KMIECK REALTORS

7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer, ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus įkainavimas veltul.

FOR SALE IN VILNIUS

First fl. of two story brick hse, 3 rms, kit, bthrm, & freestanding brick garage and 1984 „Ziguli“ auto. Will sell hse and car separately. In Vilnius call - 73-0806 in Indianapolis — (317) 872-4865.

FOR SALE

Auto. BMW 320 Vilniuje keičiu į auto. Amerikoje, arba jį parduodu. **Kaina \$5,000. Kreiptis į Algį, 203-757-8507.**

SENŲ DAIKTŲ IŠPARDAVIMAS

Nepaiskite puikios progos pigiai nusipirkti drabužių, baldų, žaislų! **ST. ATHANASIOS**
2510 N. Ashland Ave.
Evanston, IL
Šešt. kovo 16 d. 8 v.r. — 3 v.p.p.

AMTECH REFRIGERATION & APPLIANCE CO.

Guaranteed Repairs Since 1952

FAST & CONVENIENT IN HOME OR CARPENTRY SERVICE

MAJOR APPLIANCE SPECIALIST

• Air Conditioners • Refrigerators
• Freezers • Gas & Electric Ranges
• Microwaves • Washers • Dryers
• Dishwashers • Disposals

LICENSED BONDED INSURED
• Call for Details
NORTH
6121 W. Addison 312-286-8700
SOUTH
3615 W. 95th Evergreen Pk. 708-423-0441
Juozas Plikaitis, Serv. Mgr.

**TORGSYN 5542 Geary Blvd.,
San Francisco, CA 94121**

Telefonai:
415-752-5546
415-752-5721
415-752-5721 (FAX)

MES TURIME SOV. SĄJUNGOJ POPULIARIAUSIAS PREKES!

VISIEMS AMERIKOS LIETUVIAMS!

Jūsų draugams ir giminėms Lietuvoje trūksta maisto. Pripildyk jį tuščius šaldytuvus dabar! Nėra maito! Prekės pristatomos į namus veltul! Pristatymas trunka 5 dienas Maskvos rajone, arba 15-20 dienų kitose USSR respublikose:

TV, VCR'S

TELEFONAI

CAMCORDERS

Vožtažės 127/220

TV PRIIMTUVAI

per satelitą Europai

MAISTO SIUNTINYS #1

(Importuoti produktai)

\$152 su pristatymu

Importuotas kumpis

Importuota dešra

„Mincement“ 0.75 sv.

Dešrelės („Frankfurters“) 1 sv.

Daniškas sūris 0.88 sv.

Troškinta jautiena 1.1 sv.

Mėsa baltame padaže 1.1 sv.

Malta pupelių kava 1.1 sv.

Tirpstanti kava 0.44 sv.

Kondensuotas pienas 0.75 sv.

Importuota arbata 1.1 sv.

Kakava 1.1 sv.

Sausi prieskoniai 1 box

Importuotas šokoladas 1 box

Šokoladiniai pyragaičiai 1.1 sv.

Grikiai arba spageti 2.2 sv.

TAIP PAT GALIMA SIŪSTI:

• Prancūziški vaistai

• Šeimos vaistinė (kit)

• Vaistai vaikams (kit)

• Maistas vaikams (kit)

• Automobiliniai (LADA) nuo \$5,600

• Saldytuvai nuo \$500

• Health Spa pasiteiraukite

• Kondominiumai Pasiteiraukite

• Indų plovimo mašinos nuo \$500

• Skalimo mašinos nuo \$550

• Mini-traktoriai nuo \$2,000

• Įvairios prekės Pasiteiraukite

KOMPIUTERIAI

Su rusišku raišydu

Valandos: pirm.-trečd. 11-6,

ketvirt.-šešt. 11-7

Žemiausios kainos JAV-bėse. Pirmam užsakymus telefonu iš viso JAV miestų ir iš kitų kraštų. Parduodame automobilius giminėms Sov. Sąjungoj. Pervedame pinigų.

Mūsų parduotuvė siūnia visokių rūšių radijus ir elektroninius prietaisus į Sov. Sąjungą su apmokėtu arba neapmokėtu maitu.

Latviai remia Lietuvos Nepriklausomybės demonstracijas San Diego, Cal

Dr. Juozas Olekas

Lietuvos Sveikatos Apsaugos ministras, ką tik atvykęs iš Lietuvos „Lithuanian Mercy Lift“ pastangomis, kalbės apie dabartinę padėtį Lietuvoje, apie savo susitikimus su JAV valstybės atstovais **Washington D.C.**, ir apie **Lithuanian Mercy Lift**.

Šešt., kovo 16 d. 7:00 v.v.

Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje
6500 So. Pulaski, Chicago, IL

Sekmd., kovo 17 d. 1:00 v. p.p.

Pasaulio Lietuvių Centre
511 E. 127 St
Lemont, IL 60439

Informacija:
LITHUANIAN HOTLINE
1-708-257-6777

Įėjimas veltui

LIETUVIAI FLORIDOJE

Juno Beach, Fla.

GRAŽIAI PAMINĖTA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ

Vasario 14 d., 2 val. p.p. Juno Beach metodistų parapijos saleje įvyko Lietuvos nepriklausomybės – Vasario 16 ir Kovo 11 minėjimas su šūkiu „Mes su kovojančia tauta“.

LB apylinkės valdybos pirm. Algis Augūnas atidarė minėjimą, padėjo dalyviams už atsilankymą, o jų buvo pilna salė. Minutės susikaupimu buvo pagerbti žuvę už Lietuvos laisvę. Visi sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus, vadovaujant buv. Metropolitan operos solistui Algijui Brazui ir akompanuojant muz. Liudui Stukui. Kun. Vytautas Pikturka paskaitė invokaciją. Augūnas pristatė čia gyvenančių Lietuvos savanorių-kūrėjų Juozą Andriųšį. Visiems plojant, Irena Manomaitienė jam įteikė iš Lietuvos atvežtą vėliavėlę ir vytį. Augūno pakviesta minėjimui vadovavo Roma Mildažienė. Ji pradėjo ir gale minėjimo labai gražiai padėk-lamavo pora eilėraščių „Kam apleidau Tave“ ir „Pagalvok“ iš kapt. Juozo Šukio knygos „Tėviskė palikis“.

Halina Žitkienė, pristaty-dama paskaitininką dr. Kazį Karvelį ir jo žmoną Elena Nastajutę, pareiškė, kad jis gimęs 1918 m. kovo 30 d. Laičių km., Alantos v., Utenos apskr. 1938 m. baigė Aušros gimnaziją Kaune. 1939 m. baigė Karo mokyklą atsargos jaunesnio leitenanto laipsniu. 1943 m. baigė Vilniaus universitete teisių fakultetą. Studijodamas dirbo Valstybės kontrolėje. Raudonajam marui vėl artėjant į Lietuvą, 1944 m. pasitraukė į Vakarus.

Vokietijoje, Tuebingeno universitete, 1948 m. už di-sertaciją „Valstybinio plano vykdymas Lietuvoje, Ameriko-je ir Vokietijoje“ gavo teisių daktaro laipsnį, 1949 m. atvykęs į Ameriką ir apsigyvenęs Detroito, studijavo Walsh insti-tute saskaitybą. Dalyvauja lietuvių ir anglų spaudoje. Elena ir dr. Kazys Karveliai išaugino ir išmokslino du sūnus – vienas diplomuotas inžinie-rius, o antras medicinos daktaras.

Paskaitininkas dr. Kazys Karvelis, padėkojęs Žitkieniui už tokį malonų jų pristatymą, pareiškė, kad esam susirinkę paminėti Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą – 1918 m. Vasario 16 ir 1990 m. Kovo 11 dienas, kurios neatsiriama tarpusavyje yra suaugę. Jo žodžiais, jei nebūtume turėję 1918 m. Lietuvos, tai greičiausiai ne-

būtų ir Kovo 11-osios. Su pagar-ba prisiminė 1918 m. Lietuvą, kuri per 22 laisvės metus pasi-vijo kaimynines valstybes ekonominiam ir kultūriniam gyvenime. Lietuvos istorijoje nieko nebuvę žiauresnio ir nieksiškesnio kaip Sovietų Sąjungos 1940 m. smurtu įvykdyta Lietuvos okupacija, o po to Lietuvos genocidas, neličiant apie 500,000 geriausių Lietuvos sūnų ir dukrų, partizanų kovas vadinant banditų siautėjimu, jų lavonų iš-metimą į turgų aikštes. Po 10 metų žiauriausių kovų tauta, patyrusi, kad ji vakariečių yra išduota vergijai, pasitraukė į pasyvią rezistenciją. Sovietų Sąjungai, vadinamai paskutinei „Blogio imperijai“, pradėjus braskėti ir griūti Lietuvos tauta vėl išėjo į kovą – Lietuvos Per-sitvarkymo Sąjūdis 1990 m. kovo 11 d. paskelbė Lietuvos nepriklausomybę. Sovietų Sąjungos prez. Gorbaciovus šėlo, grasino ir paskelbė blokadą. Lietuva ir badaudama kovojo. Laisvo pasaulio media pagerbė Lietuvą už drasą, ryžtą ir suge-bėjimą taikiu būdu išsiveržti iš vergijos. Gorbaciovus, pasinau-dodamas dabar vykstančiu Irako karu, įsakė savo ka-riuomenei vėl okupuoti Lietuvą. Deką prez. Vytauto Landsber-gio gero pasiruošimo ir herojiš-ko lietuvių pasipriešinimo perversmas neįvyko, netenkant 14 žuvusių didvyrių ir 373 sužeistų.

Prelegentas paminėjo Nobelio premijos laureato Aleksandro Solženicyno nuomonę apie Sovietų Sąjungos ateitį. Jo ne-seniai išleistam traktate sakoma, kad pakraščiu respub-likos taip pasiruošę atsi-skyrimui, kad niekas jų be ginklo ir kraujo praliejimo jau nebesulaikys, o pagaliau nesą ir reikalo jų belaikyti, nes imperi-ja vis vien sugrius.

Prelegentas kvietė visus savo aukomis suteikti pagalbą žuvusių šeimoms ir vis daugiau skirti aukų Lietuvos kovai dėl nepriklausomybės. Tad visi, kas tik galim, sustoję į darbą už mylimą šalį, prikelkime Lietuvą mūsų. Vardan tos Lietuvos vienybė težydi.

Paskaita dalyvių buvo iškla-usyta su dideliu dėmesiu ir paly-dėta ilgais plojimais.

Meninę programą atliko „Dai-nos“ choras, vadovaujamas Irenos Manomaitienės. Labai gražiai padainavo šias dainas: Anoj pusėj Dunajelio – muz. K. V. Banaičio, Laisvės varpas – muz. A. Vanagačio, Vai žydėk, žydėk – muz. S. Šimkaus, Kur bega Šešupė – muz. Č. Sasnaus-ko ir bisui Grįšim, grįšim – muz. F. Strolis.

Valdybos išd. Marius Sodonis pareiškė, kad aukų gauta: „Dovana Lietuvai“ 5,200 dol.,

LB krašto valdybai 1,520 dol., Vlikui 785 dol. ir Altai 495 dol. Iš viso 8000 dol. Pasidžiaugė, kad jų gauta dvigubai daugiau, kaip praėjusiais metais. Stambesnių sumų aukotojai: dr. K. M. Sodonis, O. Rušenienė, dr. J. J. Šalnai, dr. M. A. Žemaičiai, Z. J. Budrevičiai, dr. E. Gedgaudai, J. R. Mildažiai, B. Jucėnienė, B. V. Aušrotai, A. V. Tomkai, A. D. Augūnai, E. Damijonaitienė, V. L. Beržins-kai, P. M. Ruliai, dr. H. A. Soliai, O. V. Šalčiūnai, D. R. Valodkai, M. Z. Strazdai, P. Mikšys, dr. P. V. Maziukai, A. G. Petruliai, dr. V. O. Vaitkai, dr. P. Budi-ninkas, E. V. Dudenai, J. Juš-ka ir duktė, A. K. Rugiai. aukas rinko M. Sodonis, V. Šalčiūnas, J. Mildažis ir J. Sakas.

Pirm. Augūnas nuoširdžiai padėjo paskaitininkui dr. Karveliui, „Dainos“ chorui ir jo vedėjai Manomaitienei, sol. Brazui, muz. Stukui, minėjimo vadovei Mildažienei, paskai-tininką pristatiusiai Žitkieni, visiems dalyviams už atsilan-kymą ir gausias aukas. Pranešė, kad minėjimas tęsiamas – iškilmingos pamaldos bus vasario 17 d., sekmadienį, 2 v. p.p. St. Paul of the Cross bažnyčioje kartu su amerikie-čiais, kad pamaldose prašomas sutiko dalyvauti naujas Palm Beach dieceizijos vyskupas J. Keith Symons.

Ši minėjimo dalis baigta visiems giedant Lietuvą brangi.

Pamaldų pradžioje į bažnyčią buvo įneštos Amerikos ir Lietuvos vėliavos su palyda moterų, apsirengusių tautiniais rūbais.

Vyskupas Symons, paaiškinęs amerikiečiams, kad šios pamaldos laikomos kartu su lietuviams, nes jie švenčia Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 73 metų sukaktį, atnašavo šv. Mišias, celeb-ruojant kun. Vytautui Piktur-nai ir kun. James Sheehan.

Vyskupas Symons pasakė ypatingai pagarbų Lietuvai pamokslą – apie jos garbingą praeitį, apie žiaurią jos okupaci-ją ir apie dabartines jos kovas vėl atgauti nepriklausomybę. Tikėdamas, kad Dievo malone ji vėl bus laisva, prašė visus pasimelsti už Lietuvą.

Šv. Mišių auką nešė tautiniais rūbais pasipuošusios D. Augūnienė, A. Biliūnienė, E. Da-mijonaitienė, B. Jucėnienė, R. Mildažienė, B. Oniūnienė, A. Tomkienė, K. Rugienė.

Solistė Ona Blandytė-Ja-meikienė labai gražiai su ypa-tingu jausmingumu pagiedojo Maldą už Tėvyne – A. Dam-brauskas ir Maria Mater Gratia – P. Guidi, akompanuojant muz. Liudui Stukui.

Vyskupas Symons pamaldų gale padėjo sol. Jameikienei už tokį gražų giedojimą, pava-dindamas ją lakštingala. Jis ir visa bažnyčia ilgais plojimais ją

pagerbė. Vyskupui pareiškus, kad jam labai gražūs lietuvių moterų tautiniai rūbai, vėl visi plojo.

Pamaldos buvo baigtos visiems giedant Lietuvą brangi. Kun. Pikturka padėjo vys-kupui Symons už dalyvavimą pamaldose ir įteikė jam Lietu-vių Bendruomenės vardu kuklią auką jo dieceizijos paramai.

Po pamaldų gausus būrys lietuvių nuvyko į Lietuvių kapines ir ten prie Laisvės paminklo pagerbė 14 lietuvių, okupanto nužudytų sausio 13 d. Vilniuje. Kun. Pikturka paskaitė maldą žuvusiems už Lietuvos laisvę. LB apylinkės pirm. Augūnas pareiškė gilią pagarbą nužudytiems lietu-

viams, dabartiniais Lietuvos herojams. Jų pralietas nekaltas kraujas turėsias lemiamos reikšmės Lietuvai atgauti laisvę ir nepriklausomybę. Lietuvos istorijoje jie bus vadi-nami didvyriais. Pareiškė gailėti, kad šiose kapinėse palaidoti lietuviai nesulaukė dabartinės laisvėjančios Lietuvos, o ir jie taip begaliniai laukė laisvės savo Tėvynei.

E. Damijonaitienė ir R. Mildažienė prie paminklo pa-dėjo gėlių puokštes, kurios sukėlė tokį gaudulį, lyg jos būtų buvę dedamos Vilniuje ant jų kapo.

Jų pagerbimas buvo baigtas visiems giedant Lietuvos himną.

P. Mikšys

Sustingo žingsniai
Tėviskėn negrįžus...
Viešpatie,
Būk gailėstingas.

A.†A.
JONAS
JASAITIS
1926-1981

Šv. Mišios
už a. a. Jono Jasaičio sielą
1991 m. kovo mėn. 17 d.
9 val. ryto
Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Chicagoje

Jasaičių šeima

Dausų platybė jis pranyko,
Nutilo žodžiai ir gaida,
O man giliai sieloj paliko
Berbio ilgesio žaizda...

PADĖKA
A.†A.
STASYS ČEPAS

Po sunkios ligos mirė 1991m. vasario mėn. 23 d. Pildant velionio valią, kūnas sudegintas ir pelenai bus palaidoti Lietuvoje. Kaune, šalia jo motinos.

Mano didelė padėka kun. A. Tamošaičiui, SJ už paskutinį patepimą ir maldas mirties dienoje.

Nuoširdus ačiū kun. F. Kireliui už išreikštą pagūdą, maldas koplyčioje ir už gedulo šv. Mišias bažnyčioje.

Širdinga padėka karsto nešėjams, Liet. Vyčių chorui ir jų dirigentui muz. Faustui Stroliai už jautrias giesmes koplyčioje ir bažnyčioje.

Didžiausia padėka mano draugams: A. S. Klovs, Jonui ir Jadvygai Aukščiūnams, kurie visokiais būdais palengvino man tą skausmą pakelti.

Nuoširdus ačiū už aukas, aukojusiems šv. Mišioms ir pareikštą užuojautas žodžiu.

Dėkoju Gaidas-Daimid laidotuvių direktoriams už rūpes-tingą patarnavimą.

Prašau draugus prisiminti a. a. Stasį maldose.

Žmona, brolis ir seserys Lietuvoje.

ST. MARY & EVERGREEN MONUMENT COMPANY

9100 SOUTH KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, ILLINOIS 60642
708/422-7146 OR 312/233-3015
(CORNER OF 91ST & KEDZIE)

JAU 80 METŲ PREKIAUJAME „ROCK OF AGES“

- * Paminklai
- * Antkapiai
- * Mauzoliei
- * Bronzinės atminimo lentos
- * Dvigubos atminimo lentos
- * Antkapų įrašai
- * Laikini antkapiai
- * Valymas
- * Antkapis ir paminklai pagal užsakymą
- * Paminklų apžiūrėjimo kambarys

AUKŠTOS KOKYBĖS ANTAPIAI PRIEINAMOMIS KAINOMIS
Pirmad—penkt. 9:00 v.r. — 4:30 v. p.p.
Seštđ. — 10:00 v.r. — 4:00 v. p.p.
Sekmad. — 11:30 v.r. — 3:30 v. p.p.

* APTARNAUJAME VISŲ RELIGIJŲ KAPINES
Vienintelė paminklų prekyba pietinėje miesto dalyje

DRAUGAS, penktadienis, 1991 m. kovo mėn. 15 d.

5

A.†A.

RAIMUNDUI HORNUI

Australijoje mirus, jo motinai ANTANINAI HOR-NIENEI, seseriai MEILUTEI RULIENEI, jos vyrui PETRUI reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

Regina ir Vladas Andrijauskai
Elita Benderienė
Marija ir Vacys Donskiai
Dana ir Edmundas Miliai

A.†A.

ALEKSUI KAZUI

mirus, nuoširdžiausią užuojautą reiškiamė jo žmonai LILEI, „Moterų Seklyčios“ sekretorei, visiems šeimos artimiesiems ir sesutei MARIJAI Lietuvoje.

Hot Springs, Ark.

Liucija Gudeliene,
„Moterų Seklyčia“

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai
nuo 1916 metų
PRANEŠA

kad atidaro naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

Vasario 16 d. minėjime dalyvauja senatorium. Iš kairės: Vytautas Kamantas, Vytautas Jonaitis, senatorius Carl Levin, kun. Francis Morrow, viešnia iš Lietuvos Arūnė Tauntyte-Degutienė ir Juozas Lukas.

APLINK MUS

x Dr. Juozas Olekas, Lietuvos sveikatos apsaugos ministeris, lankėsi Chicagoje, o trečiadienį ir ketvirtadienį lankėsi Washingtone, D.C., kur pasimatė su senatoriais ir kongresmenais, ypač su R. Durbin. Taip pat aplankė daugelį valdžios pareigūnų.

x Futbolo klubo „Lituanica“ metinis narių ir rėmėjų susirinkimas kovo 24 d., sekmadienį, 1:30 val. p.p. vyks klubo patalpose, 2614 W. 69 St. Visi kviečiami dalyvauti.

x Jaunimo sąjungos Chicago skyriaus susirinkimas šį sekmadienį, kovo 17 d., 6 val. vak. vyks Seklyčios II aukšto patalpose. Lietuviškas jaunimas kviečiamas dalyvauti.

x Kun. Juozas Panavas dėl ligos persikėlė į naują vietovę. Dabartinis jo adresas: Albertine Home, 1501 Hoffman St., Hamand, Ind., 46327, tel. 219-931-7450.

x Aldona Šmulkštienė gavo laiška-ataskymą iš kongr. Richard A. Gephard, Kongreso daugumos vado, apie Sovietų elgesį Vilniuje ir savo pažiūras į tokį elgesį.

x „The Ogantz Campus News“ laikraštis išleido Adriano Mironaitės ilgą straipsnį, kuriame prisimenama Dūkumos audra ir Lietuvos kova už laisvę. Ji kalba, kad Amerika ne vienodai dalykus svarsto ir veda dviveidišką politiką.

x „Mūsų Vytis“, Nr. 4, išėjo iš spaudos. Tai skautų akademiko žurnalas, kuriame paminiama sol. Vincas Jonuškaitis-Zaunienės pagerbimas, daug straipsnių ir iliustracijų iš skautų veiklos. Tik klaidingai rašo A. Mauragis apie a.a. Bronių Kviklį. Mėcys ir Vladas Kvikliai nebuvo Br. Kviklio broliai, o tik pusbrodriai. Mėcys žuvo Sibire, o Vladas prisitaikė naujam gyvenimui.

x Dr. Juozas Olekas, Lietuvos Sveikatos Apsaugos ministeris, kalbės apie dabartinę padėtį Lietuvoje, apie savo susitikimus su JAV-bių atstovais Washington'e ir apie „Lithuanian Mercy Lift“ kovo 16 d., šeštadienį, 7 v.v. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski, Chicago, IL, ir sekmadienį, kovo 17 d., 1 v. p.p. Pasaulio Lietuvių centre, 511 E. 127 St., Lemont, IL. Įėjimas veltui. Informacija: Lithuanian Hotline, tel. 1-708-257-6777.

x Lietuva Amerikos Televizijoje II dalis. Dviejų valandų vaizdojuostė, rodanti Sovietų smurto užslopinti Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Spaudos rūmų užėjimas, kruvinasis sekmadienis, nužudytųjų laidotuvės, emocijinga lietuvių demonstracija Bostone ir kitur. Pasaulio reakcija ir komentarai. Naujas Lietuvos vaizdų, poezijos ir dainų montažas įrekiuota VHS video kasetėje. Kaina su persiuntimu \$35.00. Čekij su savo adresu siųsti: F. Kontautas, 747 E. Broadway, So. Boston, MA 02127. Tel. 617-268-5876.

x Romas Pukštys vėl vyksta į Lietuvą balandžio pradžioje. PERVEDAMI DOLEIRIAI, PALIKIMAI. Priima laiškus, dokumentus, vaistus, užsakymus automobiliams. Atsiskaityti iki balandžio 3 d. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x Valerija ir Saulius Stankai kovo 11 d. susilaukė pirmgimio sūnaus Aleksandro Vinco. Sūneliui džiaugiasi jaunieji tėvai, dedė Rimas ir teta Ramona, taip pat seneliai tapė Vanda ir Jonas Stankai. Valerija ir Ignas Venckai.

x Lietuvių Muzikos šventės komiteto pirmininkas Stasys Baras kviečia visų lietuviškų organizacijų pirmininkus ar jų atstovus, spaudos, radijo darbuotojus, jaunimo atstovus ir visą rengimo komitetą į pasitarimą kovo 18 d., pirmadienį, 7 val. vak. Seklyčioje. Pasitarime bus kalbama apie ateinančią Lietuvių Muzikos šventę. Visi kviečiami dalyvauti.

x „I Lituanii“ operai dekoracijos ir rūbai buvo daromi Vilniuje. Viskas yra jau pagaminta ir „konteineriu“ bus pristatyti į Chicago. Taip pat netrukus jau atvyks ir pirmieji solistai. Atvykstantiems iš Vilniaus bus reikalingos nakvynės.

x Lietuvių pensininkų sąjungos metinis susirinkimas bus kovo 21 d., ketvirtadienį, 1 val. p.p. Šaulių namuose. Dienotvarkėje bus pranešimai, narių, valdybos ir reikalų svarstymai. Šiltas maistas. Dovanos pagėdaujamoms.

x Velykinis stalas, kurį rengia Lietuvių Moterų klubų federacija, bus balandžio 7 d. 12 val. Lietuvių Tautiniuose namuose. Rezervacijos priima Juze Ivauskienė.

x Religinis koncertas Lietuvių centre Lemonte ruošiamas antradienį, kovo 26 d., 7:30 val. vak. Programą atliks „Tėviškes“ parapijos choras, solistai ir instrumentalistai. Visi kviečiami.

x Suejūs mirties metinėms, už sielą a.a. Onos Juozelskės-Burneikienės bus atnaujamioms šv. Mišios Tėvų Jėzui koplyčioje, 9:30 val. ryto, šeštadienį, kovo 16 d., ir taip pat Seattlėje, penktadienį, kovo 15 d. Liūdinti šeima prašo a.a. O. Burneikienės gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti velionę savo maldose.

x Liet. Mot. Fed. Chicago klubų narių susirinkimas šaukiamas š.m. kovo 17 d. 12:30 v.p.p. Lietuvių Tautiniuose namuose. Laukiame gausaus narių dalyvavimo.

x „ŽAIBAS“ NR. 6 — MAISO PRODUKTAI bus pristatyti Jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 6 sv. ryžių, 29 oz. dežė persikų, 4 sv. valg. druska, 18 oz. riešutinis sviestas, 2 dež. džiovintų slyvų, 2 dež. razinų, 64 oz. aliejaus, 1 dež. įvairių arbatų, 39 oz. pupelių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina — \$100.00 — kreiptis „ŽAIBAS 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, Ill. 60457, telefonas (708) 430-8090.

x VISI SIUNTINIAI Į LIETUVĄ siunčiami su PRISTATYMU Į NAMUS pagigintomis kainomis. Rūbai, maistas, vaistai — KIEKIS NERIBOTAS, MUITO NĖRA. Iš kitų miestų savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x AUKSTOS KOKYBĖS RUKYTOS DEŠROS, PALENDVICA su pristatymu į namus Lietuvoje — \$84.00. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

Washington, D.C., ALT sudaryta lietuvių delegacija, minint Atstovų rūmuose Lietuvos Nepriklausomybės 73-jų metų sukaktį 1991 m. vasario 20 d. Iš kairės: E. Genienė (JBANC atst.), Audronė Pakšienė (Wash. D.C. LB pirm.), B. Čikotas, dr. E. Armanienė (VLIKO atst.), kongr. Frank Annunzio (pravedęs Atst. rūmuose minėjimą), Atstovų rūmų pirm. Tom Foley, msgr. Dominikas A. Pocius (iš Kearny, N.J., minėjime sukalbėjęs invokacija), M. Samatienė (Lietuvos atstovybės atst.), Amerikos Balso atst. R. Kasperas, Jonas Bobelis (VLIKO ir Eltos atst.), inž. A. Pautienis (Clevelando ALT sk. pirm.), dr. J. Genys (Wash. D.C. ALT atst. ir delegacijos vadovas), Loretta Stukienė (Vyčių atst.) ir Ale Nakrošis (Kearny, N.J. Lietuvių parapijos atst.).

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

VASARIO 16-OS MINĖJIMAS KR. DONELAČIO MOKYKLOJE

Lietuvos nepriklausomybės 73 metų sukakties minėjimas vyko vasario 16 dieną McKay mokyklos auditorijoje. Tą dieną Kr. Donelačio mokiniai ir mokyklą rinkosi pasipuotėti tautiniais rūbais. Į minėjimą susirinko daug tėvelių, senelių ir svečių.

Minėjimas buvo pradėtas, sugiedant JAV ir Lietuvos valstybių himnus. Minėjimo programą pravedė 8 kl. mokinė Renata Kvantaitė. Ji pasveikino visus susirinkusius lietuvių tautos vardu.

Toliau visus mokinius, tėvelius ir svečius sveikino mokyklą direktorius J. Širka, išreikšdamas padėką už toki

x Pristatome Lietuvoje tik naujus automobilius. Visų firmų masinės pigesnę negu Vilniaus dolerinėje 20-30%. Visos su garantija. Keičiame aukštų santykių dolerius į rublius. Parūpiname butus gimnastams. Skambinkite iki 12 val. dienos tel. (312) 434-8618.

x Baltijos restorane geras lietuviškas maistas ir įvairūs kokteiliai. Dvi salės įvairiems renginiams. Restoranas atidarytas kasdien 11 v.r.-9 v.v. Uždaras pirmadieniais. 8100 Roberts Rd., tel. 708-458-1400.

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuosirdžiai patars ir patarnaus, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-977-7916 arba jo sūnus ir partneris Andrius Kurkulis, tel. 312-977-7242 dirba su Rodman & Renshaw, Inc. Chicagoje. Iš kitur, skambinkite veltui: tel. 1-800-423-2294.

x KARGO Į LIETUVĄ! Rūbus, naujus ir degtus, batus, medžiagas ir nereceptinius vaistus ribotais kiekiais, galima siųsti į Lietuvą BE MUITO! Siunčiame ORO LINIJA Į RYGĄ. Siuntinius atsiimti RYGOS muitinėje. Minimumas 110 lbs arba 50 kg. Kaina \$1.45 už svorą. Kreiptis į: G. T. International, tel. 708-430-7334, 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161.

gausų visų dalyvavimą. Jis pasakė, kad lietuvių tauta išgyvena dabar ypatingus momentus ir laikus. Sovietai visokiais būdais bando palaužti tautos dviasia. Kritiška diena buvo pasiekta sausio 13 dieną. Šis sekmadienis visiems laikams išliko istorijos puslapiuose „Kruvinuoju sekmadieniu“. Visas pasaulis akivaizdžiai matė sovietų žiaurumus, kada jie šaudė į beginklę minią ir po tankais gniuždė nekaltus žmones. Nekaltų žmonių aukos daugiau sustiprino lietuvių ryžtą siekti to Laimės žiburio Lietuvai. Direktorius ragino mokinius prisidėti prie lietuvių tautos kovos, nes jiems dabar, kaip niekada, yra labai reikalinga mūsų pagalba. Direktorius ragino mokinius aktyviai jungtis į ruošiamas demonstracijas, rašyti protesto laiškus ir prisidėti prie LB Švietimo tarybos paskelbto vajaus padėti Lietuvai. Jis sakė, kad tik išliksdami tikrais lietuvišais mes padėsime Lietuvai.

Nepriklausomybės akta skaitė 8 kl. mokinys Andrius Prialgauskas. Linos Augiūtės parašytą referatą skaitė V. Pudykaitė. Jis abi yra 8 kl. mokinės. Šiame referate buvo peržvelgtas visas Lietuvos laisvės troškimo

kelias. Ji sakė, kad lietuvių tauta visados išreiškė laisvės troškimą. Ilgus šimtmečius sugebėjo išlaikyti savo kalbą ir kultūrą. Keitėsi Maskvos valdovai, o su tuo susidarė naujų galimybių lietuviams kovoti už savo tautos laisvę. 1990 kovo 11 d. aktu lietuvių paskelbė Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Tai buvo drąsus iššūkis Sovietų imperijai. Mūsų tautoje visados gyvavo ruseno laisvės troškimas, ši mintis niekad nebuvo palaidota. Ji išreiškė tvirtas viltis, kad Lietuva bus vėl laisva!

Minutės susikaupimu buvo išreikštas mirusiųjų pagerbimas. Nepaprastai gražiu lietuvišku žodžiu ir su išjautimu J. Mipelgos eilėraštį „Lietuva“ padeklamavo 3 sk. mokinė Ada Valaitė ir 4 sk. mokinė Stefutė Utz. Trečio skyriaus mokinių Domantas Gurevičius deklamavo J. Minelgos eilėraštį „Tėvynė Lietuva“. Jis deklamavo labai gražiai, juo labiau, kad jis yra neseniai atvykęs iš Lietuvos ir įsijungęs į Kr. Donelačio šeimą. Mokinius paruošė mokytojos V. Brazaitė ir R. Polikaitė.

Lietuvių Fondo vardu kalbėjo žurnalistas A. Juodvalkis. Jis pasakė, Lietuvių Fondas visados rėmė ir remia visas lietuviškas mokyklas. Mokyklos

Švietimo tarybos pirmininkė R. Kučienė įteikia tarybos čekį Kr. Donelačio mokyklos dir. J. Širkai vasario 16 d.

Nuotr. J. Tamulaitis

IS ARTI IR TOLI

KANADOJE

— Lietuvių Bendruomenės Britų Kolumbijos apylinkė Vancouvery išrinko valdybą, kuri pasiskirstė pareigomis: pirmininkas Balys Vileita, sekr. Adele Šmitienė, renginių vad. Leonarda Macijauskienė, izd. Justinas Andersonas. Pirmoji lietuvių demonstracija buvo sausio 12 d. Sausio 18 d. vakare vėl rinkosi su vėliavomis, plakatais ir žvakėmis prie estų salės. Nepaisant šalto oro, susirinko didokas būrys.

— A.a. Ona Gulbinienė, 88 metų amžiaus, mirė sausio 5 d. Vancouvery. Buvo gimusi Rytprūsioje, bet su tėvais grįžo į Lietuvą ir gyveno Jurbarko. Mirus motinai, ji augino ir auklėjo du jaunesnius brolius ir tris seseris. 1928 m. ištekojo už Juozo Gulbino ir kurį laiką gyveno Pagėgiuose, vėliau Tauragėje. Palaidota šalia savo vyro Ocean View kapinėse.

— Dr. Andrius Valevičius dėsto filosofiją Saint Lawrence College Quebec mieste. Nuo birželio perims profesoriaus pareigas Sherbrook universitete Quebeco provincijoje. Dr. A. Valevičius filosofiją studijavo Europoje ir Kanadoje ir čia

skleidžia šviesą lietuvių priaugančio jaunimo tarpe. Lietuviškos mokyklos dar išlaiko Lietuvos gyvybės siūlą ir palaiko lietuvių. Jis pasidžiaugė, kad Kr. Donelačio mokiniai stengiasi padėti nešančiai jungai lietuvių tautai. LF vardu A. Juodvalkis įteikė auką direktoriui J. Širkai. Direktorius visos mokyklos mokytojų ir mokinių vardu išreiškė padėką LF.

JAV LB Švietimo tarybos pirm. R. Kučienė pasveikino visus gausiai susirinkusius į Vasario 16 d. minėjimą. Ji sakė, kad šiandien lietuvių tautai turėtų būti džiaugsmo šventė. Tačiau taip nėra, nes laisvės šventė jau daugelį metų yra užgniaujta. Visa žmonija siekia ir kovoja už laisvę. Ragino mokinius ir toliau nenutraukti kovos už Lietuvos laisvę. Jis dabar yra naujoji karta, kuri turėtų kovoti už iškeltą trišpalvę, kad ji plevešuočiau amžinai. LB Švietimo tarybos vardu ji įteikė auką Kr. Donelačio mokykloms.

Po trumpos pertraukėlės prasidėjo meninė dalis. Tautinius šokus „Vakarušką“ ir „Patrepselį“ pasoko 7 ir 8 klasių mokiniai, paruošti šokių mokytojos Irenos Smieliauskienės. Jungtinis Kr. Donelačio mokinių choras, vadovaujamas mokytojų A. Polikaitės ir D. Polikaitės, padainavo keletą dainų. Šis choras neseniai labai gražiai pasirodė religiniame koncerte, kuris buvo Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje. Per meninę programą poezijos interpus skaitė 8 kl. mokinė Vilija Bogutaitė, kuriuos paruošė mokyklų inspektorė R. Kučienė. Šokius akordeonu palydėjo mokyklos akordeonistas Dainius Brazaitis.

Po minėjimo daugelis mokinių su tėveliais vyko į Chicago miesto centrą, kur vyko gausi demonstracija už Lietuvos laisvę.

Vasario 17 dieną Kr. Donelačio mokiniai atliko meninę programą po Vasario 16-tos dienos minėjimo. Mokiniai labai gražiai atliko šventės programą ir parodė publikai, kad mes dar turime gražios priaugančios jaunios kartos.

Nijolė Nausėdienė

KALBĖJO PROF. DR. LEIGHTON IR V. ŠATAS

„All-Berwyn Council“ draugija surengė programą, kurioje buvo kalbama apie Sov. Sąjungą ir Lietuvą. Pagrindinis

parasė disertaciją. Jis dalyvauja lietuviškoje veikloje ir rašo lietuvių spaudoje. Jo tėvai gyvena Burlingtone, Ont.

LIETUVOJE

— Vilniaus radijas pranešė, kad vasario 27 d. palaidota prof. dr. Pranė Stukėnaitė-Decikienė-Dundulienė gimusi 1910.1.30 Pilypuose, Švenčionių aps., etnografe. Vilniaus univ. baigė 1939 m. Istorijos mokslų kandidatė 1954. Nuo 1944 m. Vilniaus univ. dėstytoja, nuo 1959 doc. Drauge iki 1950 dirbo istorijos inst. Paskelbė mokslinių straipsnių ir išleido studiją Žemdirbystė Lietuvoje nuo seniausių laikų iki 1917 m. ir 1963. 1968 įsigijo daktaro laipsnį už disertaciją Žemdirbystė ir jos įrankiai Lietuvoje iki 1917 m. P. Dundulienės darbų pagrindinė tema — žemdirbystė, jos sistemos ir įrankiai Lietuvoje iki 1940 m. Dirbdama universitete vadovavo etnografinėms ekspedicijoms. Kiti P. Dundulienės darbai: Lietuvių pavasario šventės, 1972; Zaltys ir jo simboliai lietuvių liaudies mene ir žodinėje kuryboje 1979, Senovės lietuvių religijos klausimu 1969 ir kt.

kalbėtojas buvo dr. Lauren G. Leighton, kuris profesorijauja slavistikos ir baltistikos fakultete Illinois'ute Chicagoje. Jis yra didelis Sov. Sąjungos žinovas, nuo 1963 m. net 8 kartus ten viešėjęs mokslo tikslais ir daug bendravęs ne tik su studentais, bet ir kitais žmonėmis. Jis pateikė savo minčių apie tenykštę padėtį, kurias jis buvo surašęs anksčiau ir iš jų tik dalis buvo teisingos, nes paskutinių metų įvykiai ne tik jam vienam buvo netikėti.

Daugiau konkretnių vaizdų apie Lietuvą pateikė Cicero nejudomojo turto įstaigos savininkas, irgi daugelį kartų važinęs į Lietuvą ir iš ten net žmoną parsivežęs Viktoras Šatas. Jis paskutinį kartą Lietuvoje lankėsi prieš pat „kruvinąjį sekmadienį“ ir todėl klausytojams nupasakojęs maždaug savaitės prieš tuos įvykius vaizdus bei nuotaikas. V. Šato pasakojimas buvo aiškus ir vietomis sukrečiantis, nes klausytojai, kurių daugumas buvo amerikiečiai, ne visi orientuojasi apie sovietinius žiaurumus. Čia jiems tai buvo pateikta iš pirmųjų lūpų žmogaus, kuris visa tai matė savo akimis.

I abiejų pranešimų pasisakymus buvo reaguota klausimais bei mintimis iš klausytojų pusės, kas dar labiau išryškino tikrovę Sov. Sąjungoje ir Lietuvoje.

Šios paskaitos įvyko vasario 21 d. Berwyno miesto rotušės miesto tarybos salėje, kur kaip tik neseniai ši taryba priėmė rezoliuciją, kurioje buvo pasmerkta Sov. Sąjunga už jėgos vartojimą Pabaltijo valstybėse.

Apie šias paskaitas plačiai rašė Chicago vakarinio premiesčių laikraštis „Life“, kuriame buvo du straipsniai bei viena nuotrauka iš čia minimo renginio vasario 24 d. laidoje. Čia ypatingai lietuviškas maloni nuteikė Viktoro Šato pranešimo teisingi žodžiai, kurie gerai nušvietė padėtį Lietuvoje. Bendrai imant, šis laikraštis paskutiniu metu nemaža vietas skyrė Cicero ir Berwyno lietuviams, aprašant vietinių lietuvių pastangas padėti tautiečiams Lietuvoje atgauti savo nepriklausomybę.

Edv. Š.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629

Tel. (1-312) 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.